

Enquête

Evaluatie UNESCO Werelderfgoed Droogmakerij de Beemster

2023

Rapport

Evaluatie UNESCO

Werelderfgoed

Droogmakerij de Beemster

Enquête onder het internetpanel en via een open link

Colofon

In opdracht van: Ruimtelijk domein

Uitgave van: Team Beleidsonderzoek en informatiemanagement
gemeente Purmerend
beleidsonderzoek@purmerend.nl

Digitale rapportage: www.purmerend.nl/stadsgegevens

Datum: juni 2023

Foto omslag: M.L. Slot-Dekker

Inhoud

Samenvatting	4
Inleiding	10
Aanleiding	10
De aanpak en respons	10
Leeswijzer	12
1. Bekendheid met werelderfgoed Droogmakerij de Beemster	14
Betrokken voelen bij de Beemster	14
Bekendheid met De Beemster op UNESCO Werelderfgoedlijst	15
Reactie op uitspraken over werelderfgoedstatus en educatie	18
Bezoekerscentrum Beemster en actieve inzet	23
2. Plus- en minpunten van werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster	25
Pluspunten van werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster	25
Minpunten van werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster	28
Persoonlijk te maken met regels rondom het werelderfgoed	30
Persoonlijke voor- en nadelen werelderfgoedstatus in woonsituatie	30
3. Invloed van werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster op werksituatie	33
Actief gebruik werelderfgoedstatus in werksituatie	33
Voor- en nadelen werelderfgoedstatus in werksituatie	34
4. Inzet gemeente Purmerend en HHNK voor werelderfgoed Droogmakerij de Beemster	37
Uitleg over UNESCO werelderfgoedstatus Droogmakerij de Beemster	37
Bescherming van werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster	38

Samenvatting

In 1999 is Droogmakerij de Beemster bijgeschreven op de UNESCO werelderfgoedlijst. De Beemster wordt gezien als het schoolvoorbeeld van hoe Nederlanders grote delen van hun land hebben drooggelegd. In deze rapportage willen we de volgende vraag beantwoorden: Wat betekent het om te wonen/werken in een gebied dat een werelderfgoedstatus heeft?

Aanpak en respons

Om deze vraag te beantwoorden is er gekozen voor een digitale enquête. Deze enquête is uitgezet onder het internetpanel voor het verkrijgen van representatieve resultaten van inwoners van de Beemster en Purmerend. Daarnaast is een oproep gedaan in (sociale) lokale media en gemeentelijke digitale nieuwsbrieven om aan het onderzoek deel te nemen. Van het internetpanel hebben 1.896 personen de vragenlijst ingevuld; een respons van 62%. Dit percentage is gebruikelijk voor het internetpanel. Via de open link -de vrij toegankelijke enquête verspreid via de media- hebben veel mensen gereageerd: 865. De respondenten zijn voornamelijk inwoners van de Beemster en Purmerend. In beide onderdelen tezamen zijn 379 respondenten die (ook) een bedrijf hebben en/of bij een bedrijf werkzaam zijn.

In het rapport wordt onderscheid gemaakt tussen resultaten verkregen via het internetpanel en via de openlink-enquête. Ook wordt onderscheid gemaakt tussen de gebieden Beemster en Purmerend. Deze komen overeen met de voormalige gemeenten Beemster en Purmerend. In het rapport worden verschillende schrijfwijzen voor de Beemster gebruikt, zie de leeswijzer voor uitleg hierover.

Bekendheid met het werelderfgoed Droogmakerij de Beemster

Betrokkenheid bij de Beemster in het algemeen

Beemsterlingen voelen zich sterk betrokken bij de Beemster in het algemeen (85%). In de open link-enquête is dit 91%. Purmerenders voelen zich minder betrokken (panel 45%).

Bekendheid met UNESCO werelderfgoedlijst

Van de Beemsterlingen weet iedereen dat Droogmakerij de Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst staat. Van de Purmerenders weet 87% (panel) dit. Het merendeel van de Beemsterlingen weet ook waarom De Beemster op de werelderfgoedstatus staat: 79% (panel). Purmerenders weten dit veel minder (33% panel). Het meest bekend is men met 'het strak geometrische lijnenpatroon van wegen en sloten'. Veel minder mensen weten dat ook 'openheid van het landschap' een onderdeel is van de werelderfgoedstatus. Vaker denkt men (foutief) dat het komt door de aanwezige forten of omdat het de oudste polder van Nederland is. Dit laatste is overigens niet waar.

Respondenten via de open link zijn meer op de hoogte van de UNESCO status en redenen daartoe dan het panel. Dit geldt vooral voor Purmerenders.

Reactie op uitspraken over werelderfgoedstatus en educatie

De respondenten is een zevental uitspraken over de werelderfgoedstatus van De Beemster voorgelegd: vier over de werelderfgoedstatus en drie over educatie hierover.

Ik vind het goed dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat. De overgrote meerderheid van zowel Beemsterlingen als Purmerenders is het hier mee eens (89% panel). 10% is het hier deels mee eens en 2% is het hier (helemaal) mee oneens. In de open link-enquête zijn meer mensen het er mee oneens (8%).

De Beemster is onvervangbaar. 88% van de Beemsterlingen is het hier mee eens; van de Purmerenders 76% (panel). 7% is het hier mee oneens. Ook in de open link-enquête is het merendeel de respondenten het eens met de uitspraak (87%).

Er moet meer worden gedaan om de bekendheid van de werelderfgoedstatus van De Beemster te vergroten. De meerderheid (58%; panel) is het hier mee eens; 13% is het hier mee oneens. Tussen Beemster en Purmerend is geen verschil. In de open link-enquête zijn meer mensen het met de uitspraak eens (67%).

Ik ben er trots op dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat. Het overgrote deel van de Beemsterlingen (87%) is het hier mee eens; bij de Purmerenders is dit 70% (panel). Ongeveer een op de tien is het hier mee oneens. Respondenten in de open link-enquête reageren ongeveer hetzelfde.

Ik vind het goed dat de geschiedenis van de inpoldering van De Beemster zo breed mogelijk aandacht krijgt. Een ruime meerderheid van 81% is het eens met de uitspraak; een klein percentage (3%) is het hier mee oneens (panel). Respondenten in de open link-enquête reageren ongeveer hetzelfde.

Ik vind het goed dat kinderen in Nederland op school leren over de geschiedenis van De Beemster. Vier op de vijf panelleden zijn het (helemaal) eens met de uitspraak. Een klein percentage van 3% is het hier mee oneens. Respondenten in de open link-enquête reageren ongeveer hetzelfde.

Ik heb me verdiept in de geschiedenis van De Beemster. 64% van de Beemsterlingen heeft zich verdiept in de geschiedenis van de Beemster. Van de Purmerenders heeft 22% zich hierin verdiept. In Purmerend is 44% het oneens met de uitspraak; bij Beemster is dit 7% (panel). Respondenten in de open link-enquête zijn het vaker eens met de uitspraak dan in het panel: totaal 78%.

Bezoekerscentrum Beemster en actieve inzet

Twee derde van de Beemsterlingen is wel eens in het Bezoekerscentrum Beemster geweest. Van de Purmerenders is dit 17% (panel). Respondenten in de open link-enquête zijn er vaker geweest; ook degenen van hen die in Purmerend wonen: Beemster 81% en Purmerend 48%.

Een op de tien Beemsterlingen zet zich actief in voor het promoten van het werelderfgoed De Beemster; 8% zou dit wel willen. Voor Purmerenders is het respectievelijk 1% en 3%. De respondenten in de open link-enquête zijn actiever betrokken: 19% zet zich al in en 8% zou wel willen.

Plus- en minpunten van de werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster

Pluspunten

De top drie van de ervaren pluspunten van de werelderfgoedstatus van De Beemster is volgens de panelleden: 1. het landschap blijft open (57%); 2. het is goed voor de historische kennis over De Beemster (51%); 3. het is goed voor het toerisme (45%).

Beemsterlingen ervaren dit deels anders. Hun top drie is: 1. het landschap blijft open (71%); 2/3. goed voor historische kennis over De Beemster (59%); 2/3. geeft me gevoel van trots (59%); 4. het zorgt voor een prettige woonomgeving (57%).

Purmerenders noemen in verhouding vaker dat het goed is voor het imago van de gemeente Purmerend. Wat opvalt is dat de werelderfgoedstatus voor een kwart van de Purmerenders (23%) een gevoel van trots geeft.

In totaal geeft een klein percentage van 4% aan geen pluspunten te zien van werelderfgoedstatus. Tussen Beemster en Purmerend is hierbij geen verschil.

De volgorde van pluspunten is bij de respondenten in de open link-enquête gelijk aan die van het panel totaal. 7% vindt dat er geen pluspunten zijn van de werelderfgoedstatus van De Beemster.

Minpunten

60% van de panelleden ziet geen minpunten van de werelderfgoedstatus van De Beemster of weet het niet. De overige panelleden ervaren wel een of meer nadelen. De top drie van de ervaren nadelen van de werelderfgoedstatus is: 1. vergunningen trajecten zijn hierdoor lang, duur en moeilijk (naar mijn gevoel) (17%); 2. het beperkt de bouw van extra woningen (14%); 3. het drijft de prijzen van woningen op (12%).

Respondenten in de open link-enquête reageren anders op de vraag dan het panel. Ook hier geeft een groot deel aan geen minpunten te zien van de werelderfgoedstatus (41%) of het niet te weten (7%). Maar een groter aandeel van hen noemt minpunten. Daarnaast is de rangvolgorde anders. De top 3 van de gegeven antwoorden is: 1. 'vergunningen trajecten zijn hierdoor lang, duur en moeilijk (naar mijn gevoel)' (29%); 2. er zijn te strenge regels (21%); 3. het beperkt de bedrijfsvoering (18%). Bij alle drie de nadelen noemen Beemsterlingen dit beduidend vaker dan Purmerenders. Purmerenders noemen verhoudingsgewijs vaak dat het de bouw van extra woningen beperkt: Purmerend 21%, Beemster 10%.

Persoonlijk te maken met regels rondom werelderfgoed Droogmakerij de Beemster

In het panel heeft 15% van de Beemsterlingen persoonlijk wel eens te maken gehad met de regels rondom het werelderfgoed De Beemster. Van de Purmerenders is dit 2%.

Respondenten in de open link-enquête hebben flink vaker persoonlijk te maken gehad met de regels rondom het werelderfgoed: Beemster 29%, Purmerend 7% en overig 14%.

Veelal kwam men in aanraking met de regels rondom het werelderfgoed bij het aanvragen van een vergunning voor bijvoorbeeld een woning, bedrijf of bijgebouw.

Persoonlijke voor- en nadelen van werelderfgoedstatus Droogmakerij de Beemster in woonsituatie

Persoonlijke voordelen van werelderfgoedstatus in woonsituatie

Van de Beemsterlingen heeft 12% er in de woonsituatie persoonlijk voordeel van dat de Beemster op de werelderfgoedlijst staat en 11% deels. Voor Purmerend is dit beduidend minder: 2% voordeel en 3% deels (panel).

Bij de respondenten in de open link-enquête is het percentage beduidend hoger. Van de Beemsterlingen heeft 21% voordeel en 14% deels. Voor Purmerenders is het 7% en 12% deels.

Persoonlijke nadelen van werelderfgoedstatus in woonsituatie

Van de Beemsterlingen heeft 5% in de woonsituatie persoonlijk nadeel van de werelderfgoedstatus van de Beemster en 5% heeft er deels nadeel van. Bij Purmerenders is dit minder: 2% heeft er (deels) nadeel van (panel).

In de open link-enquête zijn er iets meer mensen die een persoonlijk nadeel ervaren van de werelderfgoedstatus van De Beemster. Van de Beemsterlingen ervaart 8% nadeel en 8% deels nadeel van. Bij de Purmerenders is dit respectievelijk 2% en 2%.

Voor- en nadelen van werelderfgoedstatus Droogmakerij de Beemster in werksituatie

Aan de respondenten die een bedrijf hebben of werken bij een bedrijf, stichting of organisatie is een apart vragenblok voorgelegd gericht op de werksituatie. Dit geldt voor 14% van het totaal aantal respondenten (panel en open link tezamen). De locatie kan Beemster, Purmerend of elders zijn.

Actief gebruik werelderfgoedstatus

14% van de bedrijven (of daar werkzaam) gebruikt de werelderfgoedstatus actief; 11% doet dit soms. 5% gebruikt de status nog niet, maar is het wel van plan. Het zijn vooral de (samengenomen) branches toerisme, horeca, cultuurhistorie en detailhandel die de status actief gebruiken: 36% doet dit en 19% gebruikt het soms. Van de agrarische/veeteelt bedrijven gebruikt 9% de status actief en 12% soms.

Voordeel werelderfgoedstatus in werksituatie

11% van de bedrijven (of daar werkzaam) heeft in de werksituatie voordeel van werelderfgoedstatus; 8% deels. Het zijn vooral de (samengenomen) branches toerisme, horeca, cultuurhistorie en detailhandel die voordeel hebben: 35% en 10% deels. Van de agrarische/veeteelt bedrijven heeft 7% voordeel en 15% deels voordeel.

Nadeel werelderfgoedstatus in werksituatie

10% van de bedrijven (of daar werkzaam) ondervindt nadeel van de werelderfgoedstatus en 5% deels. Ook hier zijn grote verschillen per branche. De agrarische/veeteelt branche springt er uit: 41% zegt een nadeel te ondervinden en 16% deels. In de (samengenomen) branches toerisme, horeca, cultuurhistorie, detailhandel ervaart men veel minder nadeel: 2% en 7% deels. In de categorie 'overig' ervaart bijna geen bedrijf nadeel: 2% en 1% deels.

Inzet gemeente Purmerend en HHNK voor werelderfgoed Droogmakerij de Beemster

De gemeente Purmerend en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) zijn verantwoordelijk voor het behoud en het beheer van het werelderfgoed De Beemster. Hierover zijn twee vragen gesteld.

Uitleg over UNESCO werelderfgoedstatus

De meerderheid (48%) vindt dat de gemeente Purmerend en het HHNK onvoldoende uitleggen wat de UNESCO status inhoudt en wat het betekent om werelderfgoed te zijn (panel). Een veel kleiner percentage van 13% vindt dat zij dit voldoende uitleggen; 1% vindt dat er juist te veel aandacht voor is. Ruim een derde weet het niet.

Ook in de open link-enquête vindt het merendeel (57%) dat de twee organisaties onvoldoende uitleggen wat de status inhoudt. Het percentage dat vindt dat er te veel aandacht voor is iets hoger (5%) dan bij het panel.

Selecteren we alleen de bedrijven en/of de daar werkzame personen, dan valt de agrarische/veeteelt sector op. De bedrijven zijn bijna allemaal in de Beemster gelegen. Van hen vindt 21% dat de gemeente Purmerend en het HHNK juist te veel aandacht hebben voor het uitleggen van wat het betekent werelderfgoed te zijn. 40% vindt dat ze dit onvoldoende doen en 28% vindt dat het voldoende is.

Bescherming van de werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster

Veel panelleden (70%) weten niet of de twee organisaties de werelderfgoedstatus voldoende beschermen. 17% vindt dat zij dit voldoende doen; 11% vindt dat zij dit te weinig doen; 1% vindt daarentegen dat ze te veel doen. 1% is tegen de werelderfgoedstatus; bescherming hoeft dus niet.

In de open link-enquête vinden meer mensen (33%) dat er onvoldoende gedaan wordt om de werelderfgoedstatus te beschermen; eveneens meer mensen (7%) vinden dat ze te veel beschermen; 3% is tegen de werelderfgoedstatus in het geheel.

Selecteren we alleen de bedrijven en/of de daar werkzame personen, dan valt weer de agrarische/veeteelt sector op. Van hen vindt een derde deel dat de gemeente en het HHNK te veel doen om het werelderfgoed te beschermen. 11% is sowieso tegen de werelderfgoedstatus. Een op de vijf vindt dat de twee organisaties voldoende doen; iets minder (16%) vinden dat zij te weinig doen om het werelderfgoed te beschermen.

Belangrijkste conclusies

- De respons op de enquête via het internetpanel is met 62% 'gemiddeld' te noemen, zij het dat de respons onder de Beemsterlingen verhoudingsgewijs hoog is. Op de open link-enquête hebben veel mensen gereageerd; voornamelijk Beemsterlingen. Onder de bedrijven/werknemers die gereageerd hebben is de agrarische/veeteeltsector goed vertegenwoordigd. Respondenten in de open link-enquête zijn doorgaans meer betrokken bij de Beemster en hebben vaker persoonlijk ervaringen gehad met de regels rondom de werelderfgoedstatus dan respondenten in het panel.
- Bij de inwoners van Beemster en Purmerend is een groot draagvlak voor de werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster. De meerderheid is er ook trots op.
- Meer inwoners zien voordelen van de werelderfgoedstatus dan dat ze nadelen zien.
- In de werksituatie ervaren met name de respondenten werkzaam in de agrarische/veeteelt sector relatief vaak nadelen van de werelderfgoedstatus. Naar hun idee belemmert de status hen in de bedrijfsvoering. Het is hierom van belang om helder te communiceren over de geldende regelgeving op het gebied van de bescherming van de kernkwaliteiten behorend bij de UNESCO status en de regels die zorgen voor een goede ruimtelijke ordening. Ook zonder UNESCO status zou hoe dan ook sprake zijn van lokale regelgeving om de ruimtelijke kwaliteit in het gebied te borgen.
- Vooral de samengenomen branches 'toerisme, horeca, cultuurhistorie en detailhandel' ervaren juist relatief vaak voordeel van de werelderfgoedstatus in de werksituatie. Zij gebruiken het vaakst de werelderfgoedstatus actief in het bedrijf.
- Uit de reacties gegeven op de open vragen is gebleken dat aandacht voor toerisme belangrijk is, waarbij wordt gekeken naar wat past bij De Beemster.
- De bekendheid met de UNESCO werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster is groot; niet iedereen weet echter (precies) waarom de polder de status heeft. In het verlengde hiervan is

het dan ook interessant dat meer dan de helft van de respondenten meer uitleg wil over wat de status inhoudt en wat het betekent om werelderfgoed te zijn.

- Een ruime meerderheid is voor educatie over de geschiedenis van de inpoldering van De Beemster; in het algemeen maar ook op scholen. Hierin zou het Bezoekerscentrum Beemster een rol kunnen spelen.
- Zowel onder Beemsterlingen als Purmerenders is er een potentieel aan vrijwilligers die zich in willen zetten voor het promoten van het werelderfgoed, maar dit nu nog niet doen.

Inleiding

Wat betekent het om te wonen/werken in een gebied dat een werelderfgoedstatus heeft? Dat is de vraag die we willen beantwoorden in deze rapportage.

Aanleiding

In 1999 is Droogmakerij de Beemster bijgeschreven op de UNESCO werelderfgoedlijst. De Beemster wordt gezien als het schoolvoorbeeld van hoe Nederlanders grote delen van hun land hebben drooggelegd.

De Beemster is een gebied waarin wordt gewoond en gewerkt. De laatste tijd lijkt het spanningsveld tussen cultuurhistorie enerzijds en het behoud van een vitale gemeenschap anderzijds (weer) steeds groter te worden. Er zijn toenemende kritische geluiden van agrariërs die zich in hun ontwikkeling beperkt voelen door de geldende regelgeving.

Op verschillende momenten zijn in de Gemeenteraad bij het behandelen van plannen en rapporten voor de Beemster veel vragen gesteld over bestaande ruimtelijke wet- en regelgeving behorend bij het werelderfgoed. Voldoet dit beleid nog, zijn (grootschalige) ontwikkelingen in de Beemster mogelijk of ligt de nadruk teveel op cultuurhistorie? En passen de ruimtelijke plannen binnen de Beemster?

Uiteindelijk hebben al deze ontwikkelingen geleid tot meerdere moties die door de Gemeenteraad Beemster eind 2021 zijn aangenomen (toen nog zelfstandige gemeente). Deze hebben in juli 2022 geleid naar een opdracht van de Raad (nieuwe gemeente) om de werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster te evalueren. Een onderdeel hiervan is het houden van een enquête. De wens van de Raad is dat deze enquête door een ruime doelgroep kan worden ingevuld. Dus niet alleen door het internetpanel, maar ook door andere inwoners, ondernemers en andere betrokkenen.

De aanpak en respons

Internetpanel en open link-enquête

Het onderzoek is uitgezet onder het internetpanel voor het verkrijgen van representatieve resultaten van inwoners van de Beemster en Purmerend. Daarnaast is een ieder in de gelegenheid gesteld om de vragenlijst in te vullen. Hiertoe is uitgebreid oproep gedaan in diverse lokale media, op sociale media en in gemeentelijke digitale nieuwsbrieven.

Vraagstelling

Wat betekent het om te wonen/werken in een gebied dat een werelderfgoedstatus heeft?

Deelvragen:

- Is men bekend met de werelderfgoedstatus Droogmakerij de Beemster?
- Is men trots op de werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster?

- Wat zijn plus- en minpunten van de werelderfgoedstatus?
- Welke invloed heeft de werelderfgoedstatus op het wonen en werken in de Beemster?
- Zetten mensen zich actief in voor de werelderfgoedstatus?
- Wordt er voldoende gedaan om de werelderfgoedstatus te beschermen?

Respons internetpanel 62%; open link-enquête 865 respondenten

Op 12 januari 2023 is de enquête verstuurd aan het internetpanel. 1.896 van de 3.075 panelleden hebben de vragenlijst ingevuld, hetgeen een respons is van 62%. Dit is een gemiddelde respons voor het internetpanel. Op de open link -de vrij toegankelijke enquête verspreid via de media- heeft een groot aantal mensen gereageerd: 865. Dit duidt erop dat het onderwerp leeft. De enquête was anoniem.

Bij de respondenten zijn alle leeftijden goed vertegenwoordigd. Alleen de leeftijdsgroep 18 t/m 29 jaar heeft relatief minder gereageerd: ze zijn zowel in panel als in open link-enquête ondervertegenwoordigd.

In de enquête is gevraagd vanuit welk perspectief ze de enquête hebben ingevuld: als inwoner of als bedrijf/werknemer, uit de Beemster, Purmerend of elders. Men kon hier meerdere antwoorden geven.

Panel

In het internetpanel is iedereen -logischerwijs- inwoner van de Beemster of Purmerend. Daarnaast heeft 10% aangegeven ook een bedrijf te hebben of te werken in Beemster, Purmerend of elders. Verhoudingsgewijs hebben Beemsterlingen de enquête vaker ingevuld dan Purmerenders. In de gemeente Purmerend woont 12% in de Beemster; in de enquête woont 21% in de Beemster.

Open link

Op de oproep in de media hebben 865 mensen gereageerd, voor het merendeel zijn dit inwoners van de Beemster (75%) en/of mensen die in de Beemster of omgeving werkzaam zijn (18%). 17% woont in Purmerend-stad en/of is daar werkzaam (6%). 5% woont in een plaats in de omgeving van de Beemster (anders dan Purmerend-stad).

Respons op de enquête naar situatie en enquêtemethode, ongewogen aantal en % meer dan één antwoord mogelijk

situatie	internetpanel		open link		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
ik woon in de Beemster	403	21	647	75	1050	38
ik woon in Purmerend-stad	1489	79	146	17	1635	59
ik woon in een andere gemeente in de omgeving van de Beemster	0	0	42	5	42	2
ik werk bij/heb een bedrijf, stichting of organisatie in de Beemster	48	3	153	18	201	7
ik werk bij/heb een bedrijf, stichting of organisatie in Purmerend-stad	120	6	53	6	173	6
ik werk bij/heb een bedrijf, stichting of organisatie in een andere gemeente maar die belang heeft bij de Beemster	9	1	14	2	23	1
mijn situatie staat er niet bij, maar ik heb een andere reden om deze enquête in te vullen	0	0	8	1	8	0
totaal	1896		865		2761	

Bedrijven/werknemers

In het internetpanel hebben 172 mensen aangegeven een bedrijf in de Beemster of in de omgeving van de Beemster te hebben of daar werkzaam te zijn. In de open link-enquête zijn dit er 207. In de onderstaande tabel is de verdeling naar branches te zien. In totaal heeft 14% van respondenten in de enquête een bedrijf of is daar werkzaam (panel en open link tezamen). De meeste zijn daarnaast ook inwoner van de Beemster of Purmerend.

Nemen we de bedrijven/werknemers van het panel en de open link-enquête tezamen, dan werkt hiervan 22% in de agrarische/veeteelt branche (84 respondenten). Zij zijn vooral in de open link-enquête ruim vertegenwoordigd (34% / 71). Nagenoeg allen zijn werkzaam in de Beemster.

Respons van bedrijven/werknemers naar branche en enquêtemethode, ongewogen aantal en % meer dan één antwoord mogelijk
14% van het totaal aantal respondenten (panel en open link)

branche	internetpanel		open link		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
agrarisch/veeteelt	13	8	71	34	84	22
toerisme	3	2	14	7	17	5
horeca	3	2	7	3	10	3
cultuurhistorie	5	3	18	9	23	6
detailhandel	13	8	18	9	31	8
overig	142	83	112	54	254	67
totaal	172		207		379	

Rapportage: verschillende methoden daarom afzonderlijk gerapporteerd

De twee methoden van bevragen zijn dermate verschillend dat de resultaten van de open link-enquête niet opgeteld kunnen worden bij de resultaten van het internetpanel. In de rapportage zullen de resultaten daarom afzonderlijk worden weergegeven.

De antwoorden van de panelleden zijn gewogen naar leeftijd, wijk en geslacht. Dit is gedaan om de verdeling over de leeftijdsgroepen en de spreiding over de wijken/gebieden zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen met de werkelijke verhoudingen in gemeente Purmerend. Op de antwoorden die zijn verkregen via de open link-enquête is geen weging toegepast.

Als we rapporteren over bedrijven, dan kiezen we een andere benadering. Om over een voldoende aantal respondenten te kunnen rapporteren, tellen we de antwoorden van het internetpanel ongewogen op bij die van de open link. Het onderscheid tussen beide methoden vervalft hierbij.

In het internetpanel is vanzelfsprekend iedereen inwoner van Beemster of Purmerend, bij de open link-enquête het overgrote deel. Slechts 8% (72) woont elders. In de rapportage nemen we bij de analyse de woonplaats als uitgangspunt. Het kan namelijk zijn dat iemand woont in de Beemster maar in Purmerend werkt, et cetera. Bij de analyse van bedrijven/werknemers kijken we wel naar waar het bedrijf gevestigd is.

Leeswijzer

- In de rapportage wordt onderscheid gemaakt naar de **gebieden Beemster en Purmerend**. Deze komen overeen met de voormalige gemeenten. Gaat het over de gehele gemeente, dan staat dat aangegeven met 'gemeente Purmerend'. Als we spreken over **Purmerenders**, dan bedoelen we de inwoners van de voormalige gemeente Purmerend, dus exclusief Beemster. Als we

spreken over **Beemsterlingen** dan bedoelen we de inwoners van de voormalige gemeente Beemster. We maken dit onderscheid omdat het onderzoek specifiek over de Beemster gaat.

- In het rapport zijn **percentages afgerond**. Wanneer we percentages met cijfers achter de komma presenteren, suggereren we een nauwkeurigheid die er in werkelijkheid niet is. Soms komt daardoor de optelsom niet precies uit op 100%, maar op 99% of 101%.
- Bij een aantal vragen kon de respondent **meer dan één antwoord** aankruisen. Als dit het geval is, staat dit vermeld in de tabelkop. De optelsom van de percentages is dan doorgaans hoger dan 100%. Dit komt doordat de antwoorden zijn gepercenteerd op het aantal respondenten en niet op het aantal gegeven antwoorden.
- Door de omvang van het **internetpanel** en de weging geeft het onderzoek een representatief beeld van de inwoners van gemeente Purmerend. De resultaten van de **open link-enquête** zijn ongewogen. Ook als we uitspraken doen over **bedrijven** dan zijn de resultaten ongewogen. De resultaten van het internetpanel en de open link worden in geval van bedrijven bij elkaar opgeteld. Dit omdat het aantal respondenten te klein is om verdere uitsplitsingen te maken.
- In de rapportage zijn er verschillende **schrijfwijzen** voor de Beemster wat betreft het gebruik van het woord 'de'. Gaat het over de woonplaatsen dan is het 'de Beemster'. Gaat het over het werelderfgoed dan is officiële schrijfwijze met een hoofdletter: 'De Beemster'. Daarentegen als het gaat over de droogmakerij dan is het 'Droogmakerij de Beemster'.

1. Bekendheid met werelderfgoed Droogmakerij de Beemster

In dit hoofdstuk komt aan de orde:

- mate van betrokkenheid bij de Beemster
- bekendheid met De Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst
- reactie op uitspraken over De Beemster
- bezoek aan het Bezoekerscentrum Beemster
- of men een actieve rol heeft in het promoten van het werelderfgoed De Beemster

Betrokken voelen bij de Beemster

Hoe betrokken voelt u zich bij de Beemster in het algemeen? Gevraagd is dit uit te drukken in een rapportcijfer waarbij 1 staat voor zeer weinig en 10 voor zeer sterk.

Sterke betrokkenheid bij de Beemster: panel 53%, open link 91%

Panel

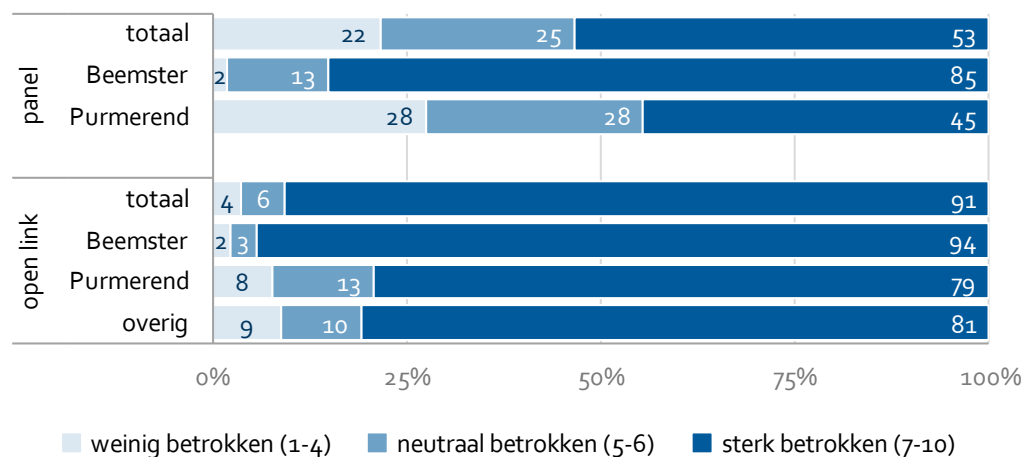
De helft van de panelleden (53%) voelt zich in het algemeen sterk betrokken bij de Beemster, een kwart (25%) voelt zich niet sterk en niet weinig betrokken en eveneens een kwart (22%) voelt zich weinig betrokken.

Bij de Beemsterlingen is de betrokkenheid - zoals te verwachten valt - beduidend hoger dan bij Purmerenders: 85% om 45% voelt zich sterk betrokken. Van de Purmerenders voelt 28% zich weinig betrokken, bij de Beemsterlingen is dit 2%.

Open link

Respondenten in de open link-enquête voelen zich in grote mate sterk betrokken bij de Beemster: 91%. Ook dit is niet verrassend want als dit niet zo was, zouden ze niet op de enquête reageren.

Figuur 1.1. Mate waarin men zich betrokken voelt bij de Beemster in het algemeen, naar gebied en enquêtemethode, %

Bekendheid met De Beemster op UNESCO Werelderfgoedlijst

Grote bekendheid met De Beemster op UNESCO Werelderfgoedlijst

Wist u dat De Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst staat, voordat u deze enquête invulde?

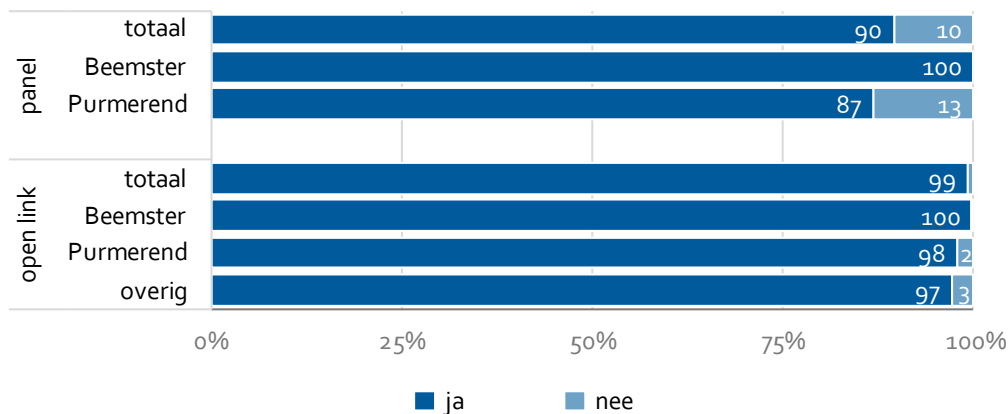
Panel

Het overgrote deel (90%) weet dat De Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst staat. Alle Beemsterlingen weten dit, van de Purmerenders wist 87% dit.

Open link

Nagenoeg alle open link-respondenten wisten dat De Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst staat. 1% wist het niet.

Figuur 1.2. Wist u dat De Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst staat, voordat u deze enquête invulde?, naar gebied en enquêtemethode, %

43% panel en 82% open link weet waarom De Beemster op de werelderfgoedlijst staat

Weet u waarom De Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst staat?

Panel

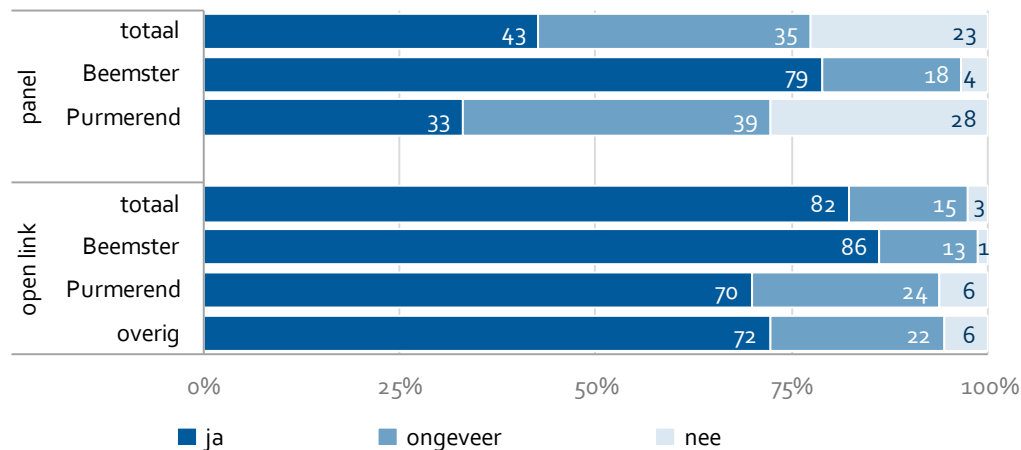
In totaal zegt 43% van de panelleden te weten waarom De Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst staat. 35% weet het ongeveer. Een kwart (23%) weet het niet.

Het verschil tussen Beemsterlingen en Purmerenders is groot. Van de Beemsterlingen weet 79% waarom De Beemster op de werelderfgoedlijst staat, bij de Purmerenders is dit 33%. Van de Beemsterlingen weet 4% het niet; bij de Purmerenders is dit 28%.

Open link

Van de open link-respondenten zegt een groot percentage te weten waarom De Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst staat: 82%. 15% weet het ongeveer en 3% weet het niet. Ook hier weten Beemsterlingen het vaker dan de andere groepen.

Figuur 1.3. Weet u waarom De Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst staat?, naar gebied en enquête methode, %

Driekwart van panel weet dat strak geometrisch lijnenpatroon element is van werelderfgoed

Aan de mensen die aangaven te weten waarom De Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst staat, of dit ongeveer weten, is een vervolgvraag gesteld. *Wilt u aankruisen welke van de onderstaande elementen volgens u horen tot het werelderfgoed De Beemster?* Tussen de antwoorden stonden twee juiste elementen: het strak geometrische lijnenpatroon van wegen en sloten en de openheid van het landschap. Zie de figuren 1.4 en 1.5 voor de gegevens antwoordmogelijkheden.

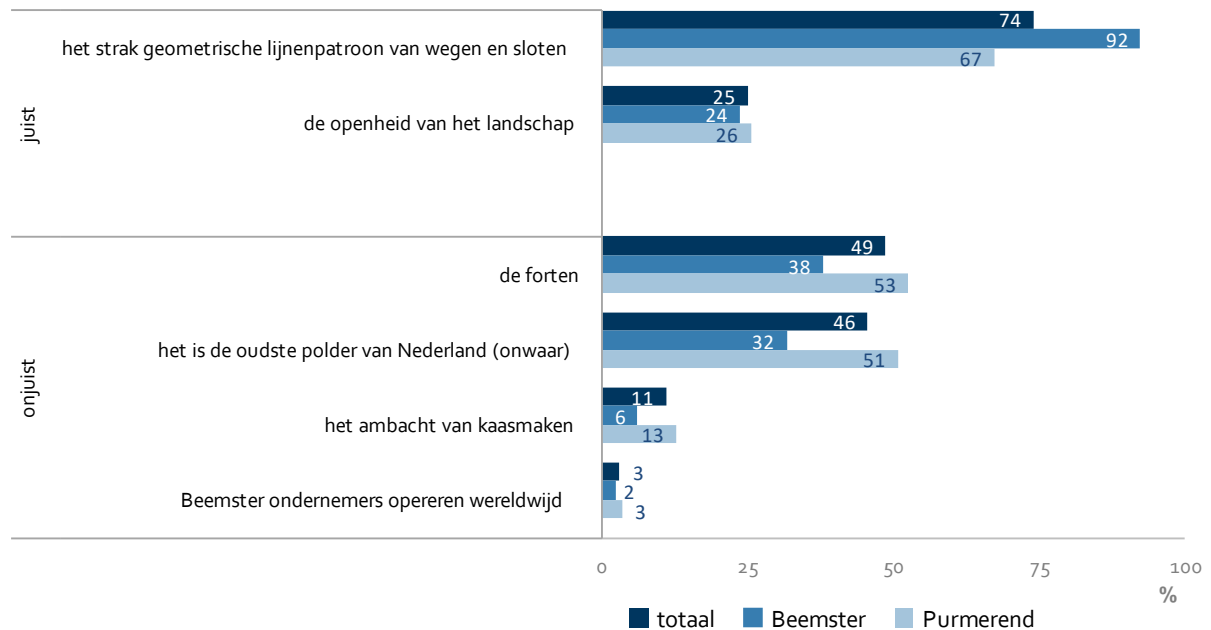
Panel

Driekwart van de panelleden weet dat *het strak geometrische lijnenpatroon van wegen en sloten* een reden is waarom De Beemster op de werelderfgoedlijst staat. Beemsterlingen weten dat vaker (92%) dan Purmerenders (67%). Dat *de openheid van het landschap* ook een reden is, is beduidend minder bekend: 25% is hiervan op de hoogte. Tussen Beemsterlingen en Purmerenders is geen verschil.

De helft van de mensen (49%) denkt dat de aanwezigheid van forten een reden is voor de werelderfgoedstatus. Dit is dus niet correct. Er zijn wel forten, maar deze behoren tot de Stelling van Amsterdam. Bijna de helft (46%) koos het antwoord 'het is de oudste polder van Nederland'. Dit antwoord is niet waar: de Mastenbroekerpolder is de oudste polder van Nederland.

Figuur 1.4. Welke van de onderstaande elementen behoren volgens u tot de werelderfgoed De Beemster, panel, naar gebied, %

Door 77% van de panelleden ingevuld.

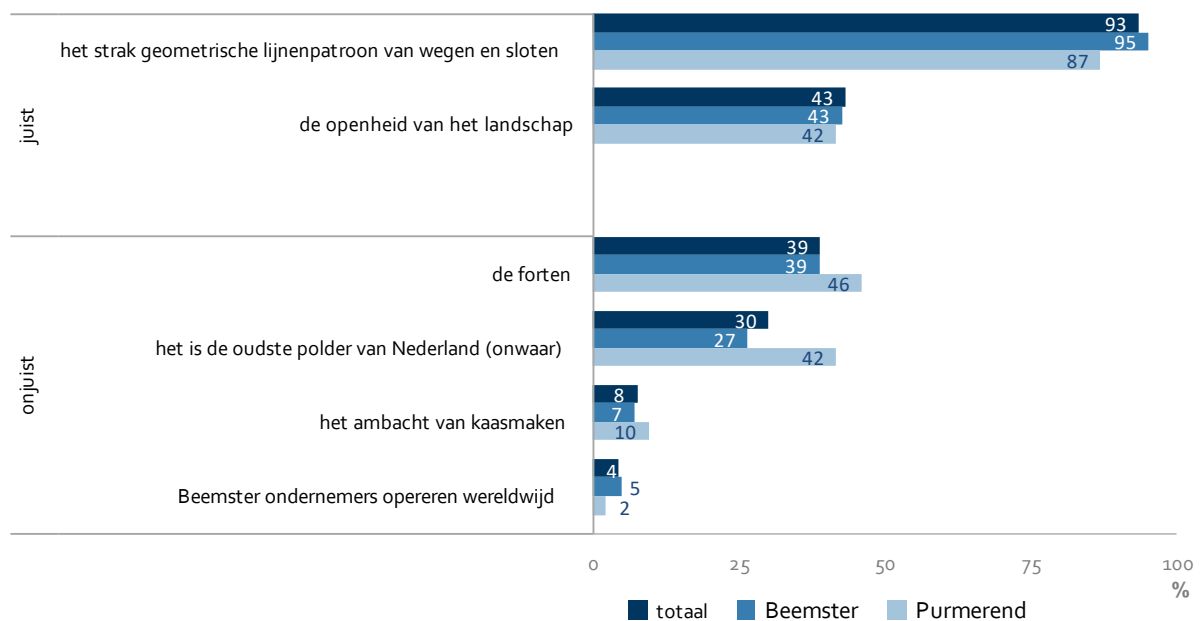

Open link

Bijna alle respondenten in de open link-enquête (93%) weten dat *het strak geometrisch lijnenpatroon* een reden is waarom De Beemster op de UNESCO-lijst Werelderfgoed staat. 43% weet dat dit is vanwege de *openheid van het landschap*. Mogelijk is dit hoge percentage te verklaren doordat in de media aandacht is besteed aan de twee bepalende redenen, toen een oproep gedaan werd de enquête in te vullen. Daarnaast zijn het mensen die zich meer bij de Beemster betrokken voelen. Tussen Beemsterlingen en Purmerenders in de openlink-enquête is minder verschil dan in het panel.

Figuur 1.5. Welke van de onderstaande elementen behoren volgens u tot werelderfgoed De Beemster, open link, naar gebied, %

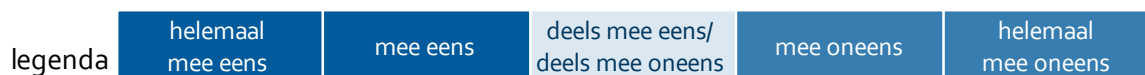
Door 97% van de respondenten. De categorie 'overig' wordt niet afzonderlijk getoond, maar is wel opgenomen in het totaal.

Reactie op uitspraken over werelderfgoedstatus en educatie

De respondenten is een zevental uitspraken over de werelderfgoedstatus van De Beemster voorgelegd. Deze worden hierna afzonderlijk beschreven. Circa 6% tot 10% heeft aangegeven geen antwoord te weten; zij zijn verder buiten beschouwing gelaten.

De eerste vier uitspraken gaan over de werelderfgoedstatus, de laatste drie over educatie hierover. De resultaten worden getoond in grafieken waarbij de antwoordcategorieën 'helemaal mee eens' en 'mee eens' in dezelfde kleur wordt weergegeven, maar wel met een scheidingsteken en de weergave van afzonderlijke percentage. Zo is de positieve reactie in een oogopslag zichtbaar, maar zie je evengoed de nuance. Hetzelfde geldt voor 'mee oneens' en 'helemaal mee oneens'. De legenda ziet er als volgt uit:

Groot draagvlak voor De Beemster op werelderfgoedstatus

Ik vind het goed dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat.

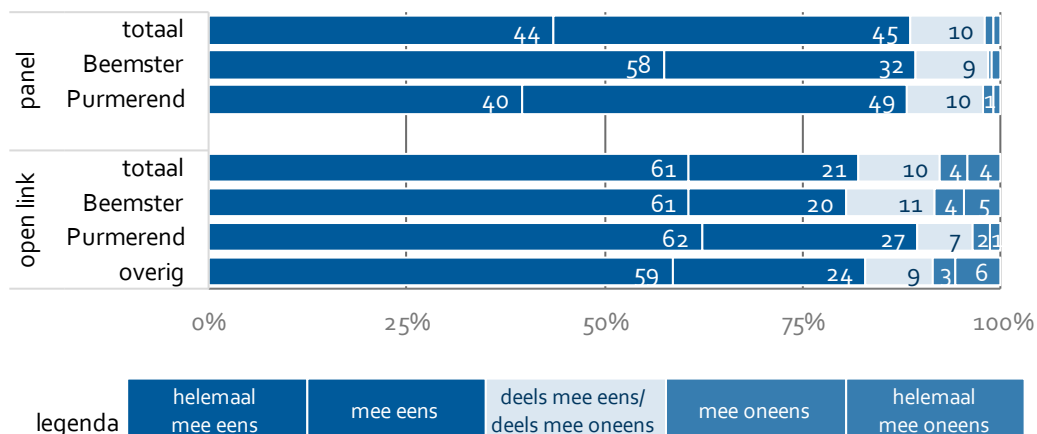
Panel

De overgrote meerderheid (89%) is het er (helemaal) mee eens dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat. Een klein percentage van 2% is het hier (helemaal) mee oneens. 10% is het deels eens en deels oneens met de uitspraak. Tussen Beemsterlingen en Purmerenders is er geen verschil.

Open link

Ook bij de respondenten in de open link-enquête is de overgrote deel (82%) het (helemaal) eens met de uitspraak. De respondenten zijn het iets vaker (helemaal) oneens met de uitspraak dan de panelleden: 8% versus 2%. Dit speelt vooral bij Beemsterlingen en bij degenen die niet in Purmerend of de Beemster wonen.

Figuur 1.6. Reactie op uitspraak: Ik vind het goed dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat, naar gebied en enquêtemethode, %

Bedrijven

Kijken we verder dan valt bij de respondenten in de open link-enquête de categorie 'ik werk bij/heb een bedrijf, stichting of organisatie in de Beemster' op. Zij geven verhoudingsgewijs het meest aan het (helemaal) oneens met de uitspraak te zijn: 21%.

In het panel is deze categorie beperkt aanwezig, maar ook daar geeft de groep verhoudingsgewijs het meest aan het (helemaal) oneens met de uitspraak te zijn (9% - indicatief).

Hoofdstuk 3 gaat verder in op de betekenis van de werelderfgoedstatus voor de werksituatie.

De meerderheid vindt De Beemster onvervangbaar.

De Beemster is onvervangbaar.

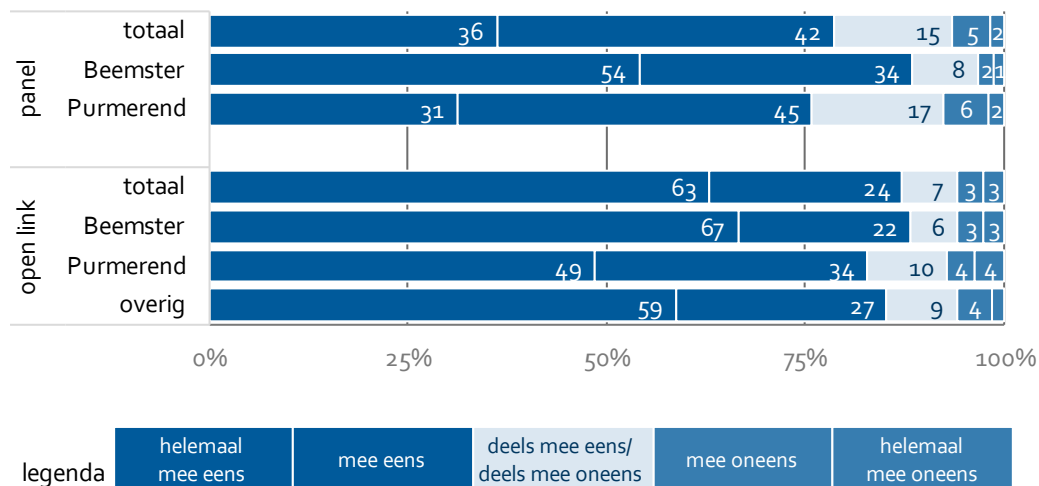
Panel

Ruim drie kwart (78%) van de panelleden is het er (helemaal) mee eens dat De Beemster onvervangbaar is. Een klein percentage van 7% is het hier (helemaal) mee oneens. 15% is het deels eens en deels oneens met de uitspraak. Beemsterlingen zijn het meer eens met de uitspraak dan Purmerenders: 88% om 76%.

Open link

Van de open link-respondenten vindt 87% dat De Beemster onvervangbaar is. 6% is het hier (helemaal) mee oneens. Beemsterlingen zijn het meest eens met de uitspraak (89%), maar het verschil met de andere twee groepen is klein.

Figuur 1.7. Reactie op uitspraak: De Beemster is onvervangbaar, naar gebied en enquêtemethode, %

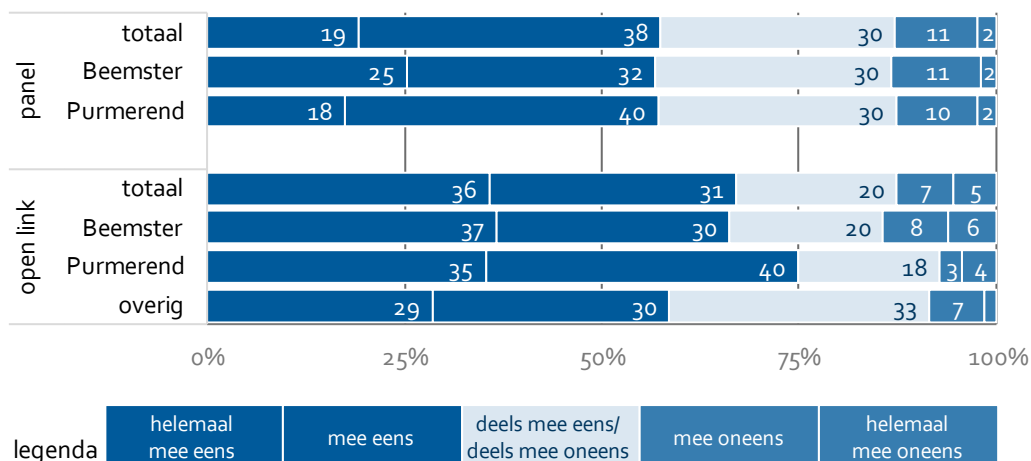
Ruim de helft van het panel wil meer bekendheid geven aan werelderfgoedstatus

Er moet meer worden gedaan om de bekendheid van de werelderfgoedstatus van De Beemster te vergroten.

Panel

De meerderheid (58%) van de panelleden is het eens met deze uitspraak. 13% is het hier (helemaal) mee oneens. Circa een derde deel (30%) is het er deels mee eens en deels mee oneens. Tussen Beemster en Purmerend is geen verschil.

Figuur 1.8. Reactie op uitspraak: Er moet meer worden gedaan om de bekendheid van de werelderfgoedstatus van De Beemster te vergroten, naar gebied en enquêtemethode, %

Open link

In de open link-enquête willen meer mensen dat er meer bekendheid gegeven wordt aan de werelderfgoedstatus (67%). Wat opvalt is dat van de Purmerenders in de open link-enquête 75% dit wil, versus 58% in het panel.

(Ruim) driekwart trots dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat

Ik ben er trots op dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat.

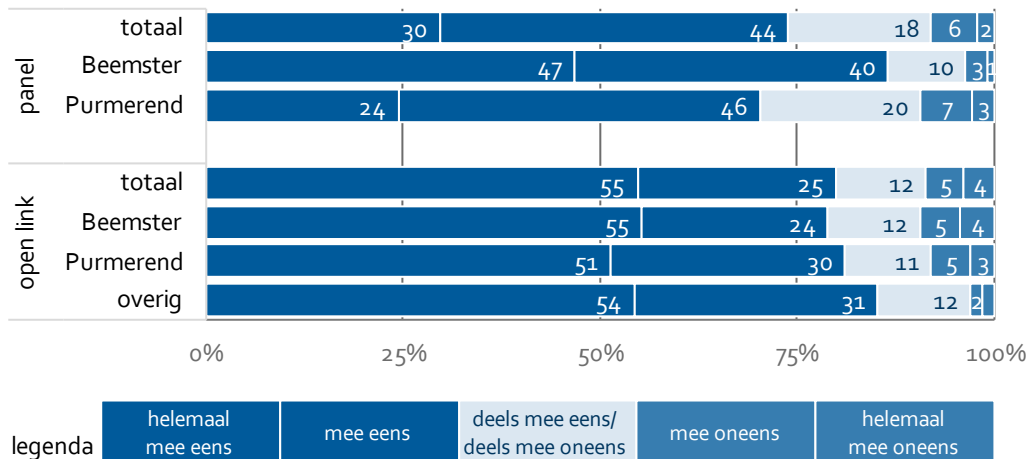
Panel

Driekwart van de panelleden is er trots op dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat. 8% is het hier (helemaal) mee oneens. 18% is het deels eens en deels oneens met de uitspraak. Beemsterlingen zijn er vaker trots op dan Purmerenders: 87% om 70%.

Open link

Van de respondenten in de open link-enquête is 80% het eens met de uitspraak. Tussen de gebieden is er weinig verschil.

Figuur 1.9. Reactie op de uitspraak: Ik ben er trots op dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat, naar gebied en enquêtemethode, %

Ruime meerderheid vindt het goed dat de geschiedenis van de inpoldering zo breed mogelijk aandacht krijgt

Ik vind het goed dat de geschiedenis van de inpoldering van De Beemster zo breed mogelijk aandacht krijgt.

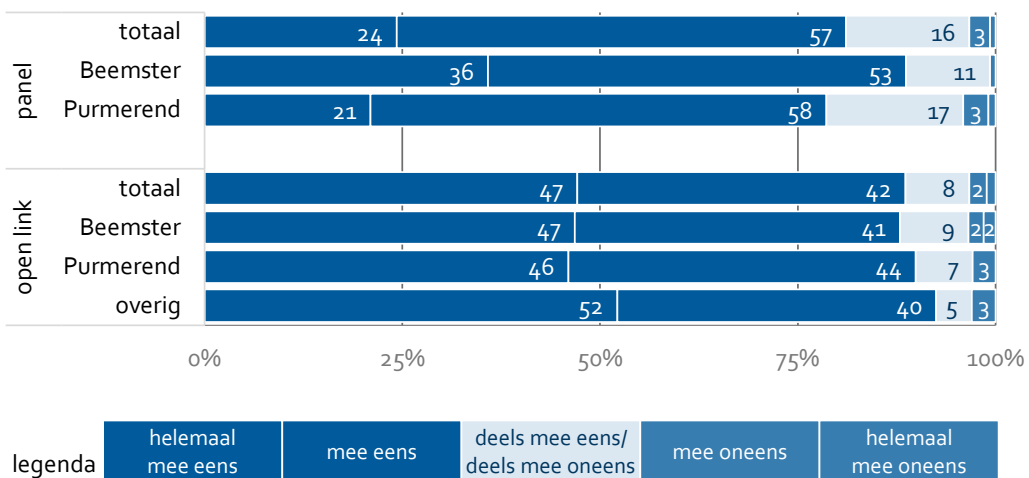
Panel

Een ruime meerderheid van 81% is het (helemaal) eens met deze uitspraak. Een klein percentage (3%) is het hier (helemaal) mee oneens. 16% is het er deels mee eens en deels mee oneens. Beemsterlingen zijn het er vaker mee eens dan Purmerenders: 89% om 79%.

Open link

Ook bij de respondenten in de open link-enquête is het merendeel (89%) het eens met de uitspraak om de geschiedenis van de inpoldering zo breed mogelijk aandacht te geven. Hier is tussen de Beemster en Purmerend geen verschil.

Figuur 1.10. Reactie op uitspraak: Ik vind het goed dat de geschiedenis van de inpoldering van De Beemster zo breed mogelijk aandacht krijgt, naar gebied en enquêtemethode, %

80% vindt het goed dat op school aandacht is voor de geschiedenis van De Beemster

Ik vind het goed dat kinderen in Nederland op school leren over de geschiedenis van De Beemster.

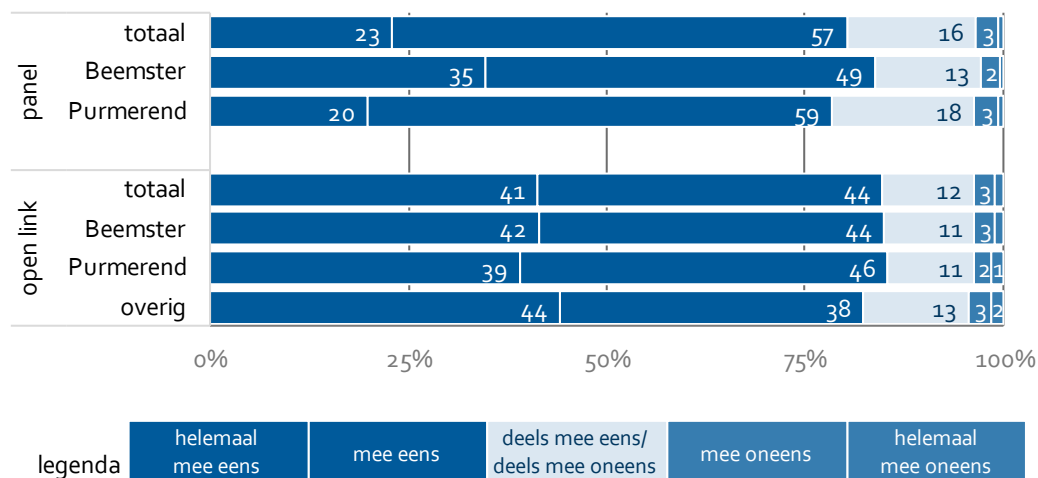
Panel

Vier op de vijf panelleden zijn het (helemaal) eens met deze uitspraak. Een klein percentage van 3% is het hier (helemaal) niet mee eens. 16% neemt een tussenpositie in. Tussen Beemsterlingen en Purmerenders is weinig verschil.

Open link

De reactie van de respondenten in de open link-enquête lijkt op die van het panel. Tussen de gebieden is geen verschil.

Figuur 1.11. Reactie op uitspraak: Ik vind het goed dat kinderen in Nederland op school leren over de geschiedenis van De Beemster, naar gebied en enquêtemethode, %

Respondenten open link hebben zich meer verdiept in de geschiedenis van De Beemster dan het panel

Ik heb me verdiept in de geschiedenis van De Beemster.

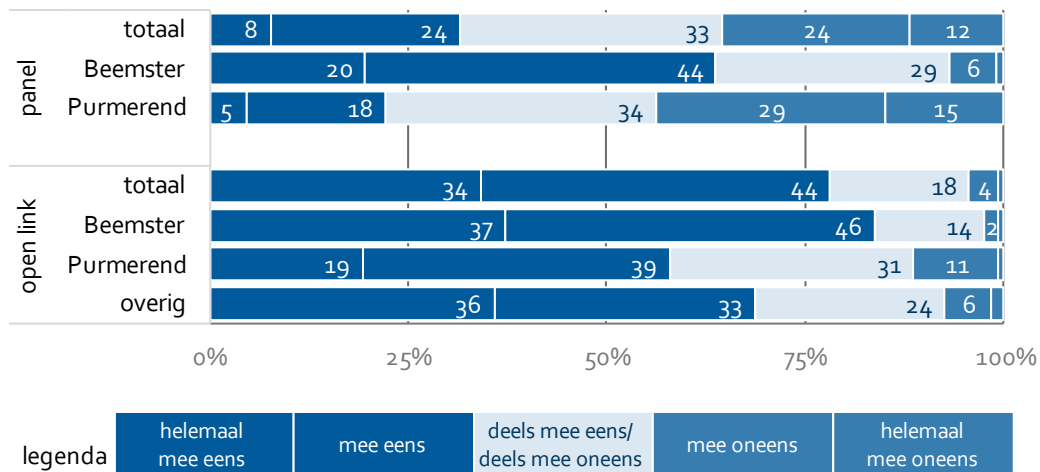
Panel

De reactie op de uitspraak verschilt sterk tussen de Beemsterlingen en Purmerenders. Twee derde deel van de Beemsterlingen (64%) heeft zich verdiept in de geschiedenis van De Beemster. Bij de Purmerenders is dit beduidend minder: 22%. Bij de Beemster heeft 7% zich niet verdiept in de geschiedenis van De Beemster; bij Purmerend is dit met 44% veel hoger.

Open link

Respondenten in de open link-enquête zijn het vaker eens met de uitspraak dan bij het panel: zij hebben zich meer verdiept in de geschiedenis van De Beemster: 78%. Bij de Beemsterlingen is dit het meest (83%). Bij Purmerenders is dit 58% en bij respondenten uit overige gebieden 69%.

Figuur 1.12. Reactie op uitspraak: Ik heb me verdiept in de geschiedenis van De Beemster, naar gebied en enquêtemethode, %

Bezoekerscentrum Beemster en actieve inzet

Twee derde van de Beemster panelleden is in Bezoekerscentrum Beemster geweest; Purmerend 17%

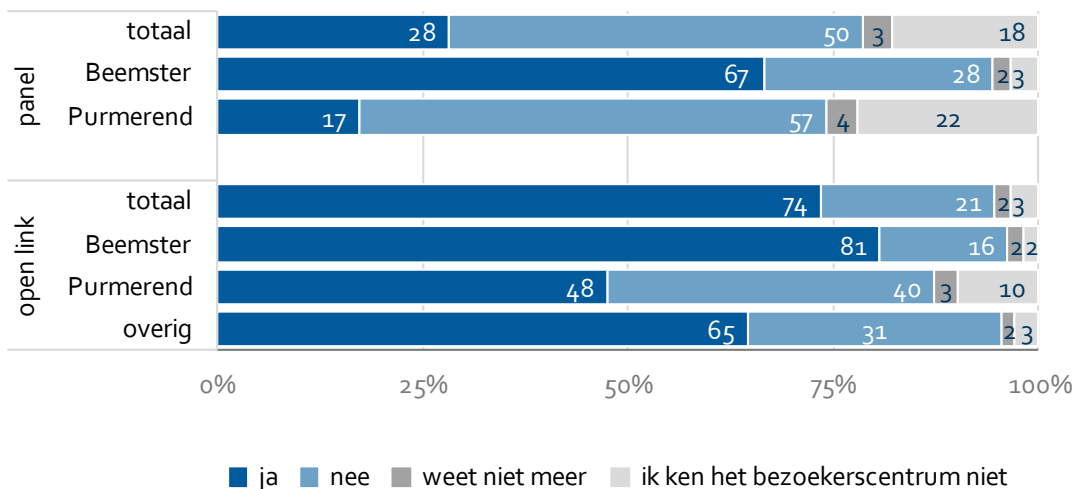
Panel

Ruim een kwart van de panelleden (28%) is wel eens in het Bezoekerscentrum Beemster geweest. Beemsterlingen zijn daar beduidend meer geweest dan Purmerenders: 67% om 17%.

Open link

De respondenten via de open link-enquête zijn vaker in het Bezoekerscentrum geweest (74%) dan de panelleden. Beemsterlingen het meest (81%). Van de Purmerenders is de helft er geweest (48%).

Figuur 1.13. Bent u wel eens in het Bezoekerscentrum Beemster geweest?, naar gebied en enquêtemethode, %

9% van Beemster panelleden zet zich actief in voor promoten werelderfgoed De Beemster

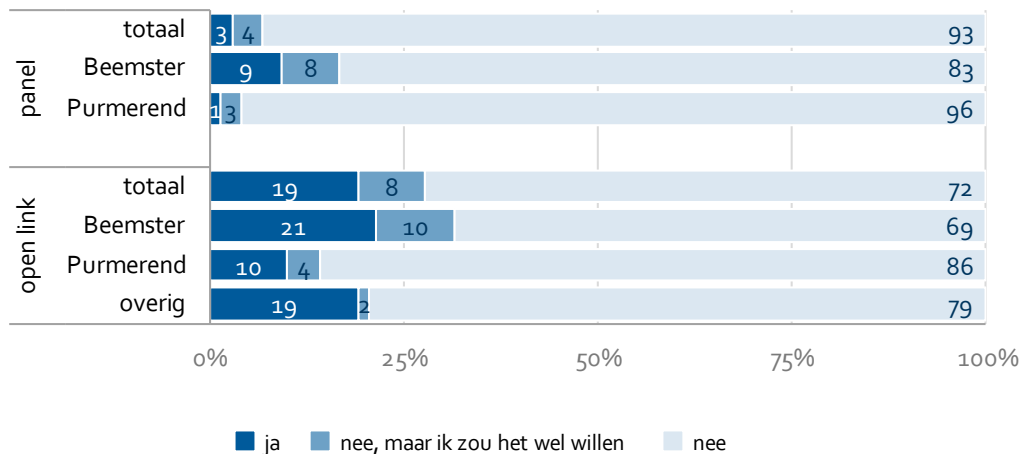
Panel

3% van de panelleden zet zich actief in voor het promoten van het werelderfgoed De Beemster; 4% doet dit niet, maar zou dit wel willen. Voor de Beemster liggen de percentages hoger: 9% zet zich actief hiervoor in en 8% zou het wel willen. Voor Purmerend is het respectievelijk 1% en 3%.

Open link

Respondenten in de open link-enquête zijn actiever betrokken dan de panelleden. Hiervan zet 19% zich actief in voor het promoten van het werelderfgoed De Beemster; 8% doet het niet maar zou wel willen. Voor de Beemster gelden soortgelijke percentages. Voor Purmerend ligt het lager: 10% zet zich actief in en 4% doet dit niet maar zou wel willen. Van respondenten uit overige gebieden zet 19% zich actief in; 2% zou dit wel willen.

Figuur 1.14. Zet u zich actief in voor het promoten van het werelderfgoed De Beemster, naar gebied en enquêtemethode, %

2. Plus- en minpunten van werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster

In de vragenlijst is onderscheid gemaakt naar **algemene** plus- en minpunten van de werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster en **persoonlijke** voor- en nadelen.

In dit hoofdstuk komt aan de orde:

- wat men pluspunten vindt van de werelderfgoedstatus
- wat men minpunten vindt van de werelderfgoedstatus
- of men persoonlijk te maken heeft gehad met regels rondom het werelderfgoed
- of men persoonlijke voor- en nadelen heeft van de werelderfgoedstatus in de woonsituatie
- of men persoonlijke voor- en nadelen heeft van de werelderfgoedstatus in de werksituatie

Pluspunten van werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster

In de enquête is gevraagd wat men de pluspunten vindt van de werelderfgoedstatus van De Beemster. Tien mogelijke pluspunten werden genoemd, maar men kon ook zelf een antwoord schrijven. Van deze laatste mogelijkheid is slechts beperkt gebruik gemaakt. Dit betekent dat de pluspunten goed waren ingeschat van tevoren. Zie figuur 2.1 en 2.2 voor de formulering van de antwoordmogelijkheden.

Meest genoemde pluspunt: het landschap blijft open

Panel

De top drie van pluspunten van de werelderfgoedstatus van De Beemster is volgens de panelleden:

1. het landschap blijft open (57%)
2. goed voor historische kennis over De Beemster (51%)
3. goed voor toerisme (45%)

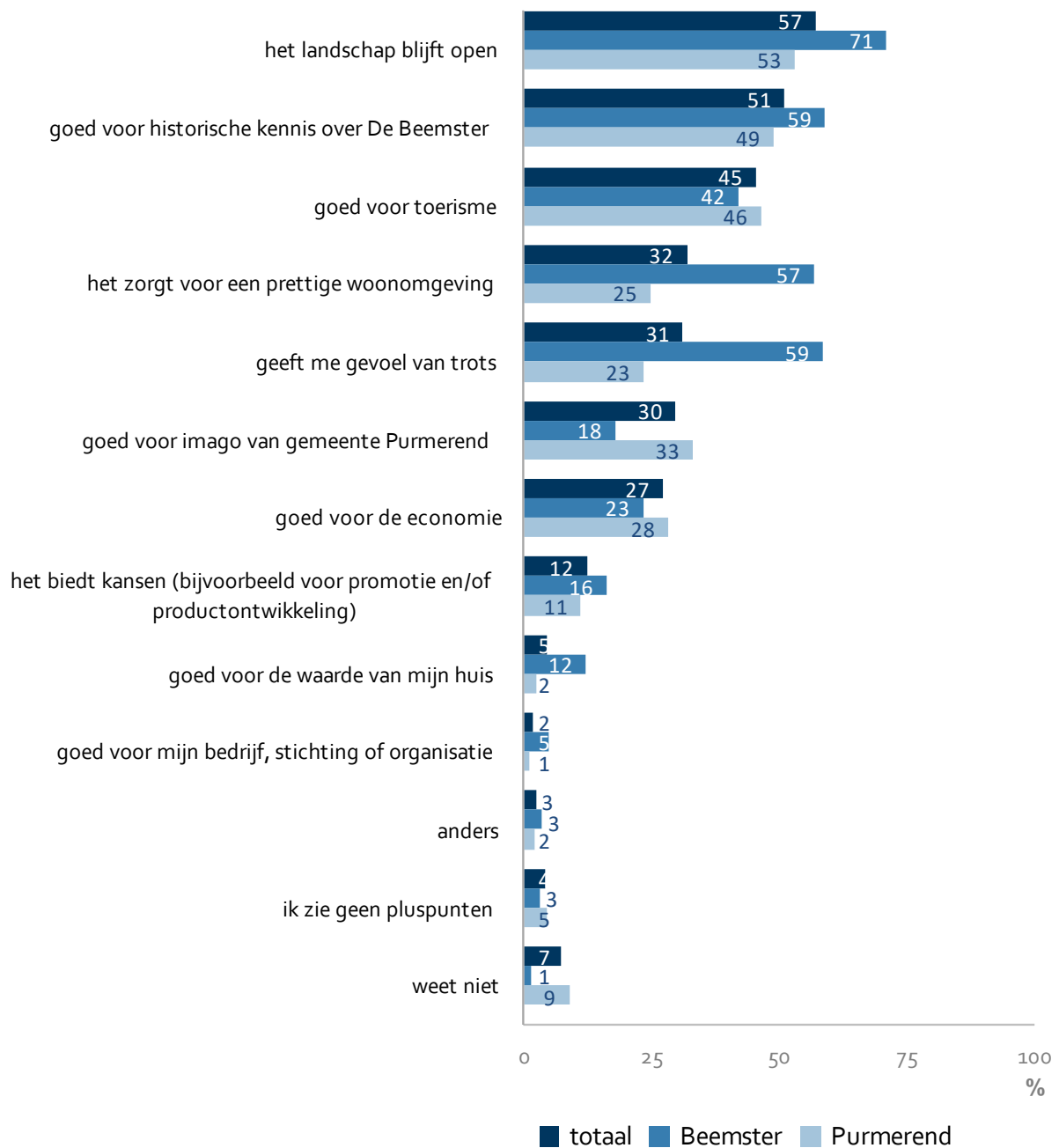
Voor Beemsterlingen in het panel is de top drie deels anders:

1. het landschap blijft open (71%)
2. goed voor historische kennis over De Beemster (59%)
geeft me gevoel van trots (59%)
3. het zorgt voor een prettige woonomgeving (57%)

Purmerenders noemen in verhouding vaker dat het goed is voor het imago van de gemeente Purmerend: Purmerend 33% en Beemster 18%. Wat opvalt is dat de werelderfgoedstatus voor een kwart van de Purmerenders (23%) een gevoel van trots geeft.

In totaal geeft een klein percentage van 4% aan geen pluspunten te zien van de werelderfgoedstatus. Tussen Beemster en Purmerend is hierbij geen verschil.

Figuur 2.1. Pluspunten van de werelderfgoedstatus van De Beemster, panel, naar gebied, %

Open link

De volgorde van pluspunten is in de open link-enquête gelijk aan die van het panel. Alleen staat 'goed voor toerisme' lager in de rangorde, namelijk op de vijfde plaats.

De top drie van de respondenten van de open link-enquête is:

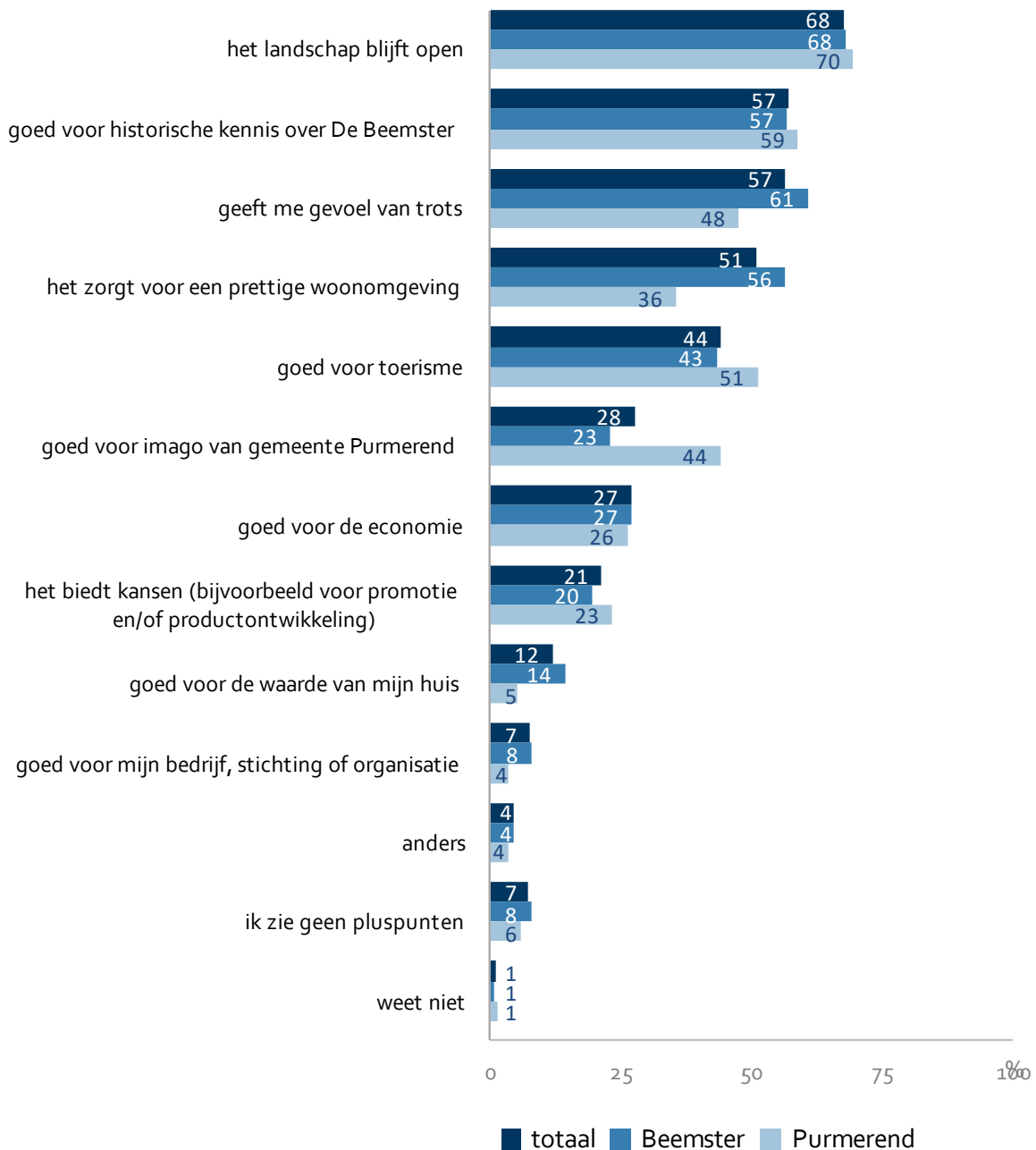
1. het landschap blijft open (68%)
2. goed voor historische kennis over De Beemster (57%)
geeft me gevoel van trots (57%)
3. het zorgt voor een prettige woonomgeving (51%)

Er zijn minder verschillen tussen Beemster en Purmerend dan bij het panel. Beemsterlingen zeggen vaker dan Purmerenders 'geeft me gevoel van trots' (61% om 48%) en 'het zorgt voor een prettige

woonomgeving' (56% om 36%). Purmerenders geven vaker als pluspunt: 'goed voor toerisme' (51% om 43%) en 'goed voor imago van gemeente Purmerend' (44% om 23%).

7% vindt dat er geen pluspunten zijn van de werelderfgoedstatus van De Beemster

Figuur 2.2. Pluspunten van de werelderfgoedstatus van De Beemster, open link, naar gebied, %
De categorie 'overig' is niet afzonderlijk weergegeven maar wel opgenomen in het totaal

Zowel bij het panel als in de open link-enquête heeft een klein percentage (3% en 4%) zelf een pluspunt opgeschreven. De antwoorden zijn divers. Genoemd zijn bijvoorbeeld 'goed voor behoud van de historische waarden van de Beemster', 'dan komt er geen hoogbouw', 'behoud van natuur en landschap', 'het geeft een beschermde status', 'het zijn de longen voor de bewoners in de steden' en 'goed voor het gemeenschapsgevoel'.

Minpunten van werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster

Aan iedereen is gevraagd aan te geven wat volgens hen de minpunten zijn van de werelderfgoedstatus van De Beemster. Zie voor de formulering van de antwoordopties figuur 2.3 en figuur 2.4.

Meest genoemde minpunt: vergunningentraject duur te lang, is duur en te moeilijk

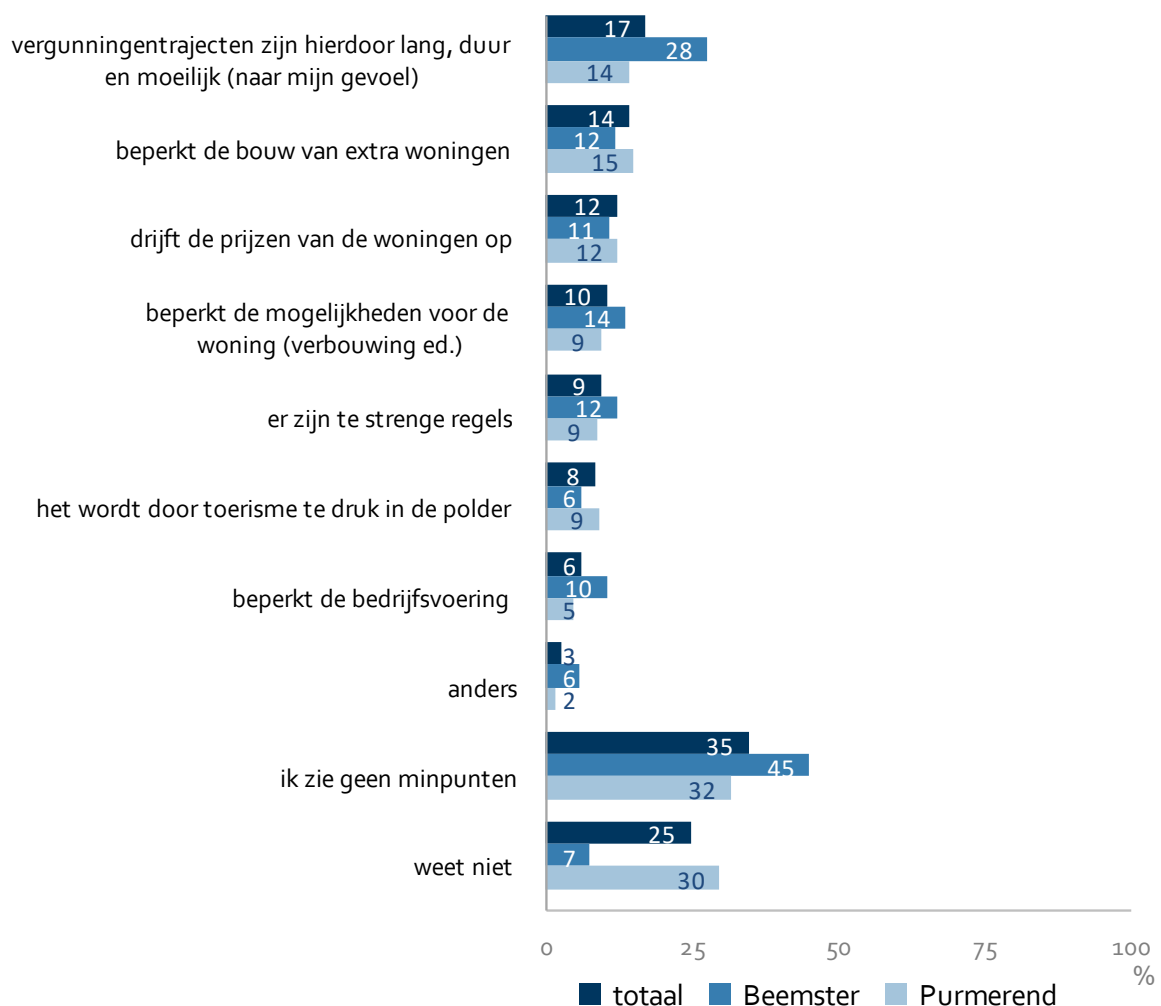
Panel

Gevraagd naar de minpunten van de werelderfgoedstatus, geeft 35% van de panelleden aan geen minpunten te zien. Bij de Beemsterlingen is dit 45%. Daarnaast weet 25% het niet. Dit zijn voornamelijk Purmerenders.

Van de genoemde minpunten staat bij de panelleden op nummer 1: 'vergunningen trajecten zijn hierdoor lang, duur en moeilijk (naar mijn gevoel)'. Dit is door 17% genoemd. Beemsterlingen noemen dit twee keer zo vaak als Purmerenders: 28% om 14%. De andere minpunten liggen allemaal dicht bij elkaar en zijn door 6% tot 14% genoemd. Er zijn hierbij nagenoeg geen verschillen tussen Beemster en Purmerend. De door het panel genoemde top 3 is:

1. vergunningen trajecten zijn hierdoor lang, duur en moeilijk (naar mijn gevoel) (17%)
2. beperkt de bouw van extra woningen (14%)
3. drijft de prijzen van woningen op (12%)

Figuur 2.3. Minpunten van de werelderfgoedstatus van De Beemster, panel, naar gebied, %

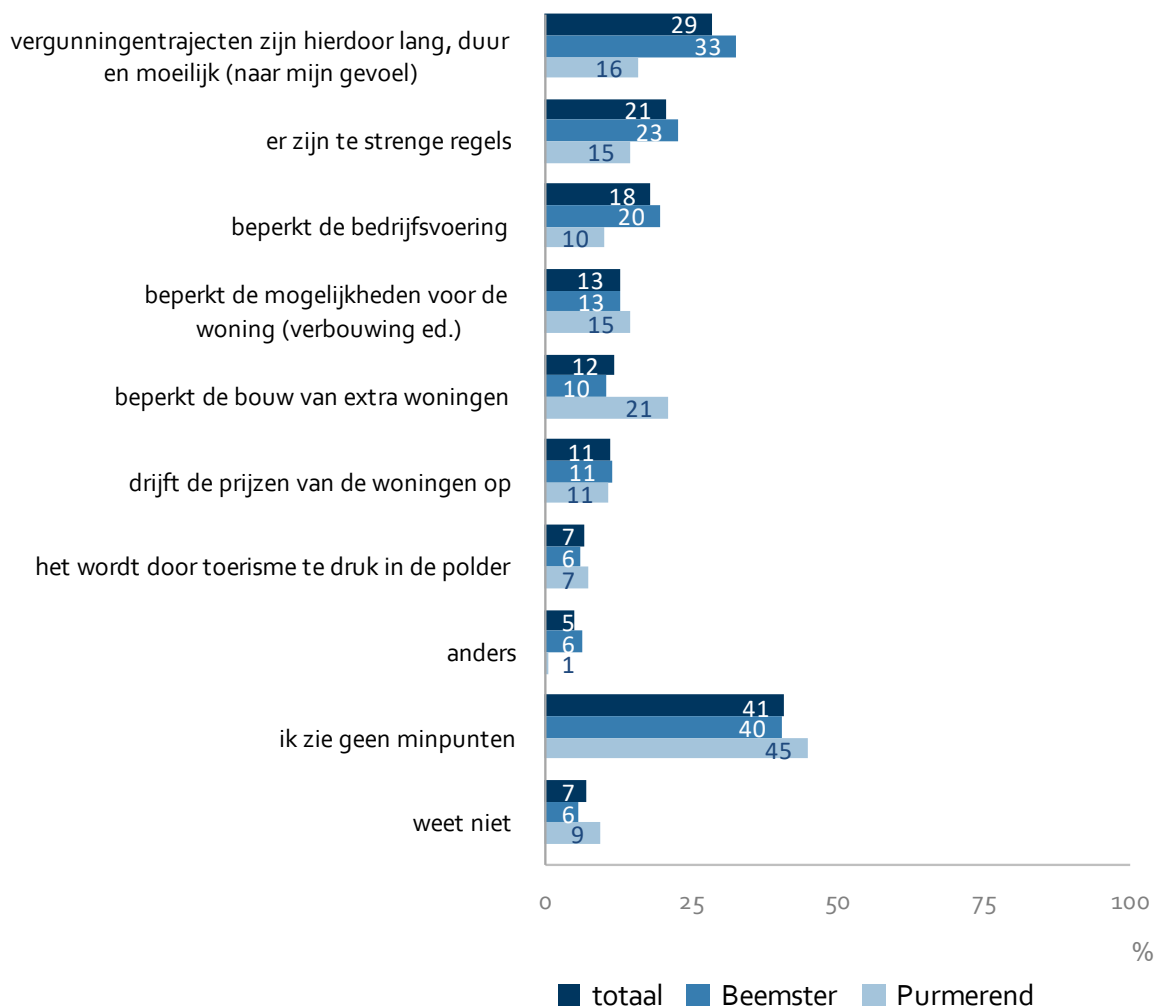
Open link

Respondenten in de open link-enquête reageren anders op de vraag dan het panel. Ook hier geeft een groot deel aan geen minpunten te zien (41%) of het niet te weten (7%). Maar meer mensen noemen wel minpunten en de rangvolgorde is anders. De door de open link-respondenten genoemde top 3 is:

1. vergunningstrajecten zijn hierdoor lang, duur en moeilijk (naar mijn gevoel) (29%)
2. er zijn te strenge regels (21%)
3. (het) beperkt de bedrijfsvoering (18%)

Alle drie de minpunten uit de top 3 noemen Beemsterlingen beduidend meer dan Purmerenders. Purmerenders noemen verhoudingsgewijs vaak dat het de bouw van extra woningen beperkt: Purmerend 21%, Beemster 10%.

Figuur 2.4. Minpunten van de werelderfgoedstatus van De Beemster, open link, naar gebied, %
De categorie 'overig' is niet afzonderlijk weergegeven maar wel opgenomen in het totaal

Zowel in het panel als in de open link-enquête heeft een klein percentage (3% en 5%) nog een ander dan de genoemde minpunten opgegeven. Deze zijn divers, waaronder: 'meer bureaucratie', 'te grote beperking van ondernemers', 'onduidelijkheid regels', 'geen mogelijkheid tot aanleggen van mooie bossen/wandelpark', 'we moeten als agrarische bedrijven wel kunnen door ontwikkelen en met veranderende milieu eisen mee kunnen gaan'.

Persoonlijk te maken met regels rondom het werelderfgoed

15% Beemsterlingen persoonlijk te maken gehad met regels; in open link 24% Beemsterlingen

Heeft u persoonlijk wel eens te maken gehad met de regels rondom het werelderfgoed De Beemster? Zo ja, op welke manier? Bij het laatste deel van de vraag kon met zelf een antwoord opschrijven.

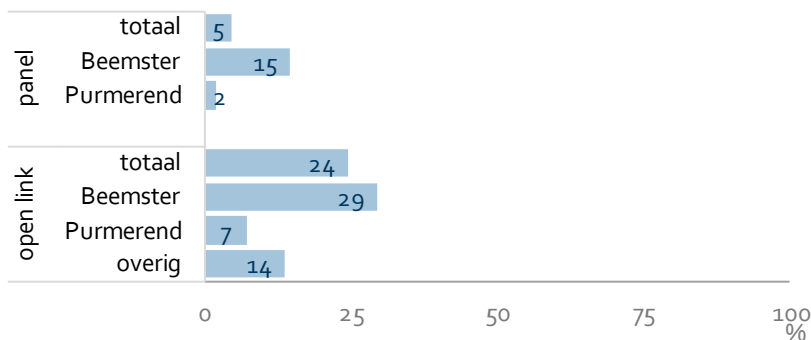
Panel

Van de Beemsterlingen heeft 15% persoonlijk wel eens te maken gehad met de regels rondom het werelderfgoed De Beemster. Van de Purmerenders is dit 2%.

Open link

Respondenten via de open link hebben veel vaker persoonlijk te maken gehad met de regels rondom het werelderfgoed: Beemster 29%, Purmerend 7% en elders 14%.

Figuur 2.5. Percentage dat persoonlijk wel eens te maken heeft gehad met regels rondom het werelderfgoed De Beemster, naar gebied en enquêtemethode, %

Als men persoonlijk met de regels rondom het werelderfgoed te maken heeft gehad, was dit voornamelijk bij het aanvragen van een vergunning voor de woning, bedrijf of bijgebouw. Maar ook bij aanvraag voor een bushokje of windmolen. Ook is bijvoorbeeld genoemd dat de kinderopvang geen uitbreiding krijgt of dat een sloot niet mag worden gedempt in verband met de regels rondom het aanleggen van dammen.

Persoonlijke voor- en nadelen werelderfgoedstatus in woonsituatie

In de vragenlijst is stilgestaan bij persoonlijke voor- en nadelen van de werelderfgoedstatus van De Beemster. Eerst voor de woonsituatie, daarna voor de werksituatie. Als men zowel bewoner is als een bedrijf heeft en/of werknemer is, kreeg men beide vraagblokken te zien. De werksituatie komt aan bod in hoofdstuk 3.

23% Beemsterlingen in panel heeft in woonsituatie (deels) persoonlijk voordeel van werelderfgoedstatus; 35% in open link

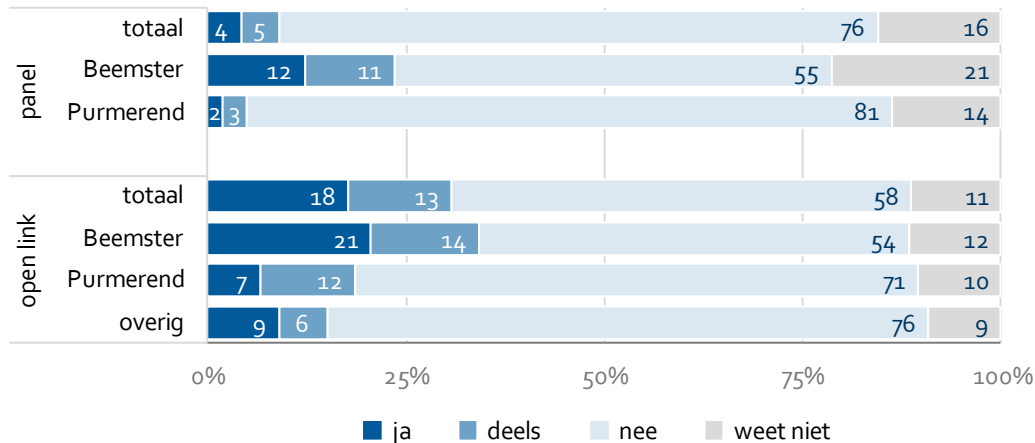
Panel

Van de Beemsterlingen heeft 12% er in de woonsituatie persoonlijk voordeel van dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat en 11% deels. Voor Purmerend is dit beduidend minder: 2% voordeel en 3% deels.

Open link

In de open link-enquête is het percentage dat er in de woonsituatie persoonlijk voordeel van heeft beduidend hoger. Van de Beemsterlingen heeft 21% voordeel en 14% deels. Voor Purmerenders is het 7% en 12% deels. Van de overige respondenten heeft 9% persoonlijk voordeel en 6% deels.

Figuur 2.6. Heeft u er in uw woonsituatie persoonlijk voordeel van dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat?, naar gebied en enquêtemethode, %

In een open vraag kon men toelichting geven. Dit is voornamelijk gedaan door Beemsterlingen. Een aantal van de genoemde voordelen van de werelderfgoedstatus (panel en open link tezamen) zijn:

- prettige woonomgeving; woongenot; mooi uitzicht
- voorkomen van verstedelijking/tegenhouden van bebouwing en hoogbouw; niet worden opgeslokt door Purmerend
- behoud van openheid; rust, ruimte, groen, landelijk
- behoud van dorpse (sociale) karakter
- fijn ontspannen/(dagelijks) recreëren: wandelen, fietsen, suppen, skeeleren etc.
- kinderen kunnen veilig buiten spelen
- verkoop van producten van boeren
- waarde van huis gaat omhoog
- Beemster heeft een positief imago/krijgt positieve reacties bij het vertellen waar ik woon

10% Beemsterlingen in panel heeft in woonsituatie (deels) persoonlijk nadeel van werelderfgoedstatus; in open link 16%

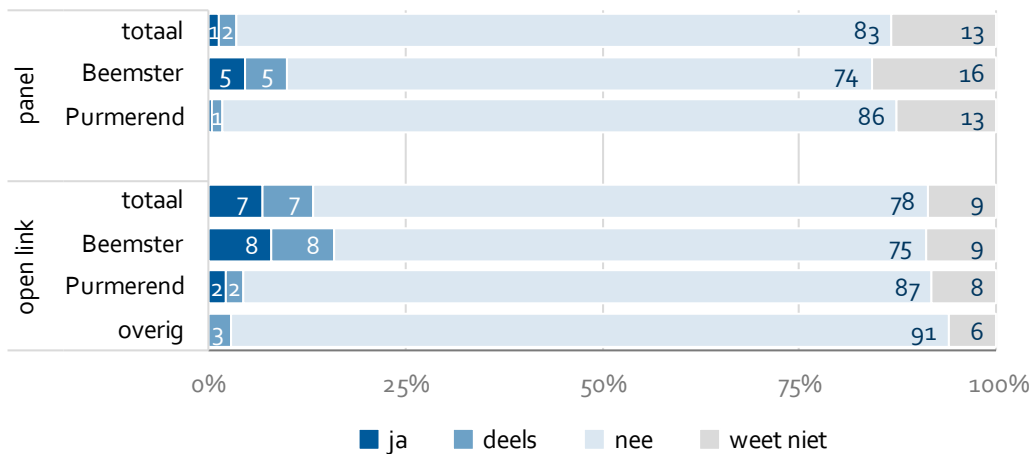
Panel

Van de Beemsterlingen heeft 5% in de woonsituatie persoonlijk nadeel van de werelderfgoedstatus van De Beemster en 5% heeft er deels nadeel van. Bij Purmerenders is dit minder: 2% heeft er (deels) nadeel van. De overgrote meerderheid heeft geen nadeel van de werelderfgoedstatus.

Open link

Bij de respondenten in de open link-enquête zijn er iets meer mensen die een persoonlijk nadeel ervaren van de werelderfgoedstatus van De Beemster. Van de Beemsterlingen ervaart 8% nadeel en 8% deels nadeel van. Bij de Purmerenders is dit respectievelijk 2% en 2%.

Figuur 2.7. Heeft u er in uw woonsituatie persoonlijk nadeel van dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat?, naar gebied en enquêtemethode, %

In een open vraag kon men een toelichting geven. Dit is voornamelijk gedaan door Beemsterlingen. Een aantal van de genoemde nadelen van de werelderfgoedstatus van De Beemster (panel en open link tezamen) zijn:

- minder woningbouw mogelijk (specifiek voor ouderen en jongeren)
- bemoeilijken van verkrijgen van een bouwvergunning; hoge eisen van welstand; te veel regels
- beperking van wat op eigen terrein gebouwd mag worden
- woningen worden duurder
- verkeerstoename; verslechteren van verkeersveiligheid
- te veel toerisme op te smalle wegen; 'zinloze helikoptervluchten'

3. Invloed van werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster op werksituatie

Aan de respondenten die een bedrijf hebben of werken bij een bedrijf, stichting of organisatie is een apart vragenblok voorgelegd, gericht op de werksituatie. Het bedrijf kan gelegen zijn in de Beemster, Purmerend of elders. In het laatste geval heeft het wel een belang bij de Beemster. Voor 14% van het totaal aantal respondenten (panel en open link tezamen-359 respondenten) was het vragenblok van toepassing.

Er is gevraagd naar de branche waarin men werkzaam is. Vanwege de kleine aantallen zijn de branches toerisme, horeca, cultuurhistorie en detailhandel samengevoegd (58 respondenten). Bij de categorie 'overig' is geen verdere specificatie gevraagd (225 respondenten). De branche agrarisch/veeteelt is aangekruist door 76 respondenten. De aantallen per branche zijn te klein om verder uit te splitsen naar de ligging van het bedrijf. Wel kan gezegd worden dat de agrarische/veeteelt bedrijven (of daar werkzame personen) nagenoeg allemaal in de Beemster liggen.

In dit hoofdstuk komt aan de orde:

- of het bedrijf de werelderfgoedstatus van De Beemster actief gebruikt
- of men er in de werksituatie voordeel van heeft dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat
- of men er in de werksituatie nadeel van heeft dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat

Zie hoofdstuk Inleiding voor meer informatie over de samenstelling van de respons per branche.

Actief gebruik werelderfgoedstatus in werksituatie

Een kwart van de bedrijven gebruikt (soms) de werelderfgoedstatus actief; 4% is het van plan

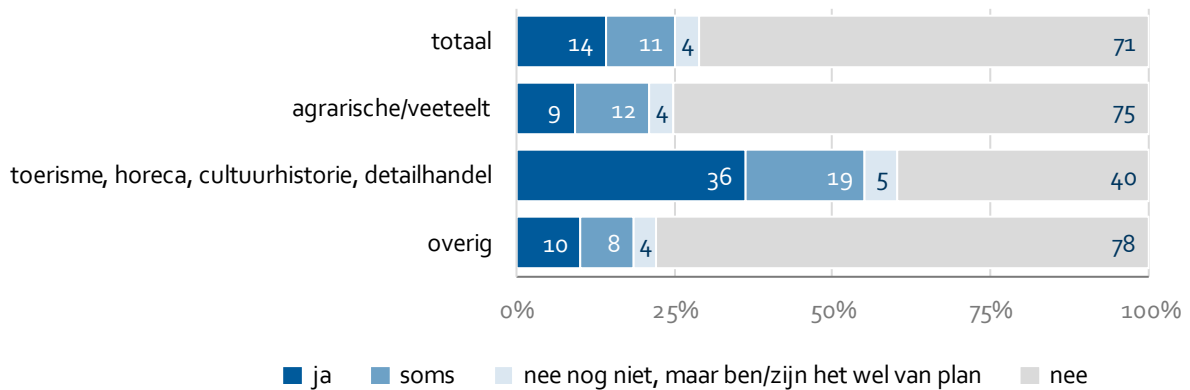
Gebruikt uw/het bedrijf, de organisatie of stichting waar u werkzaam bent, de werelderfgoedstatus actief?

14% van de bedrijven (of daar werkzaam) gebruikt de werelderfgoedstatus actief; 11% doet dit soms. 5% gebruikt de status nog niet, maar is het wel van plan.

De (samengenomen) branches toerisme, horeca, cultuurhistorie en detailhandel gebruiken de werelderfgoedstatus het meest: 36%. 19% doet dit soms en 5% is het van plan. De agrarische/veeteelt branche gebruikt de werelderfgoedstatus ook, maar minder vaak: 9%. 12% gebruikt werelderfgoedstatus soms en 4% is het van plan. Soortgelijke percentages gelden voor de categorie 'overig' (10% voordeel, 8% deels en 4% van plan).

Figuur 3.1. Gebruikt uw/het bedrijf, de organisatie of stichting waar u werkzaam bent, de werelderfgoedstatus actief?, naar branche, %

14% van het totaal aantal respondenten (panel en open link samen)

Een greep uit de opgegeven manieren waarop het bedrijf de werelderfgoedstatus actief gebruikt:

- 'We hebben een serie producten die we vernoemd hebben naar de Beemster.'
- 'Promotie van bedrijf levert meer klanten op door de UNESCO status.'
- 'Door in mijn correspondentie met potentiële gasten te benoemen dat de Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst staat.'
- '... de status werelderfgoed kan soms helpen bij het krijgen van subsidies en sponsorgelden voor verbindende activiteiten.'
- 'Aan bezoekers leggen we uit, dat de Beemster op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO staat. Daarmee benadruk je dat de bezoekers zich op een unieke plaats bevinden.'
- 'Gebruik maken van de bekendheid van het merk "Beemster".'
- '[...] scholen willen zich soms actief met erfgoed bezig houden.'
- 'Bezoek aan de Beemster is samen te voegen met bezoek aan de musea.'

Voor- en nadelen werelderfgoedstatus in werksituatie

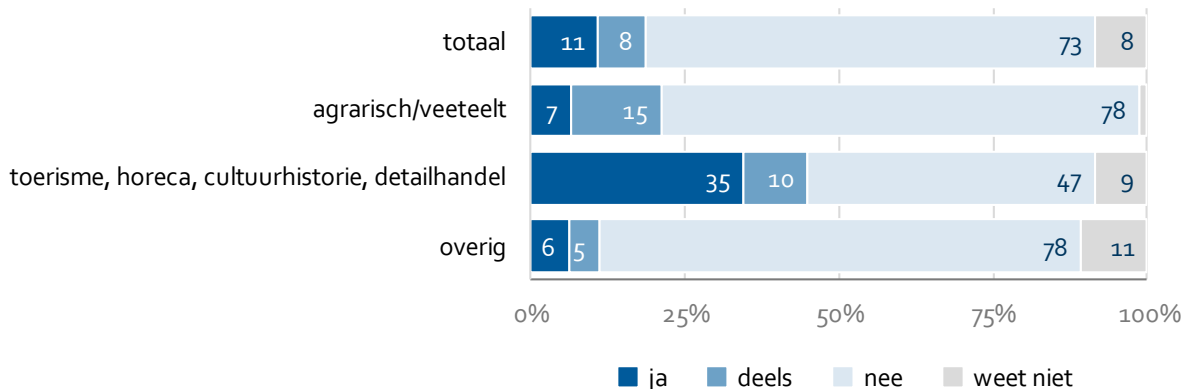
11% bedrijven heeft voordeel van werelderfgoedstatus in werksituatie; 8% deels

Heeft u er in uw werksituatie voordeel van dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat?

Gemiddeld genomen heeft 11% van de bedrijven/werknemers er voordeel van dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat en 8% deels. De samengenomen branches 'toerisme, horeca, cultuurhistorie, detailhandel' hebben er het meeste voordeel van in de werksituatie: 35% heeft voordeel en 10% deels. Bij agrarische/veeteelt branche ervaart men minder voordeel in de werksituatie: 7% heeft voordeel en 15% deels. Bij 'overig' is het voordeel het minst: 6% voordeel en 5% deels.

Figuur 3.2. Heeft u er in uw werksituatie voordeel van dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat?, naar branche, %

14% van het totaal aantal respondenten (panel en open link samen)

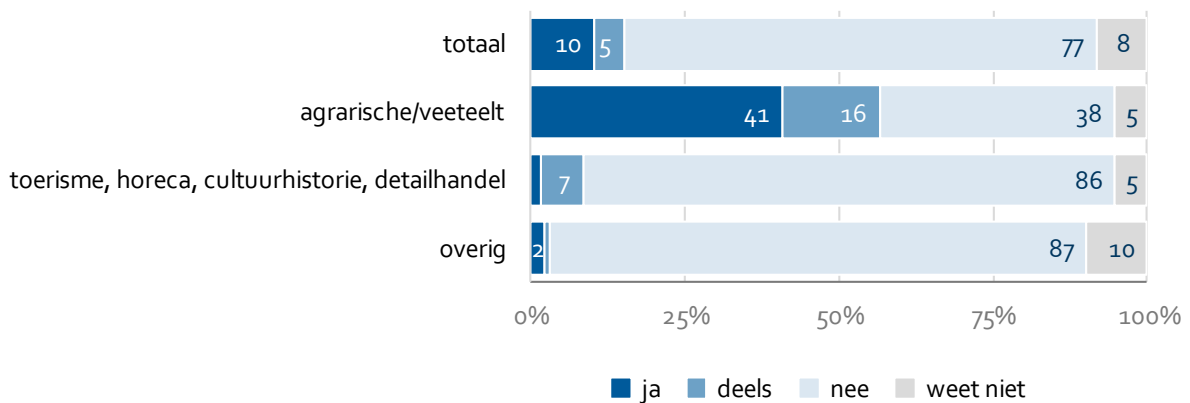
De gegeven toelichtingen komen grotendeels overeen met die in de vorige paragraaf (dus of men de erfgoedstatus actief gebruikt).

10% bedrijven heeft nadeel van werelderfgoedstatus in werksituatie; 5% deels

Ook is gevraagd of men er in de werksituatie nadeel van heeft dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat. Gemiddeld genomen heeft 10% van de bedrijven nadeel van de werelderfgoedstatus en 5% deels. Er zijn echter grote verschillen per branche. De agrarische/veeteelt branche springt er uit: 41% zegt een nadeel te ondervinden en 16% deels. Bij de samengenomen branches 'toerisme, horeca, cultuurhistorie, detailhandel' ervaart men veel minder nadeel: 2% nadeel en 7% deels. Bij 'overig' ervaart bijna geen bedrijf nadeel: 2% nadeel en 1% deels.

Heeft u er in uw werksituatie nadeel van dat De Beemster op de werelderfgoedlijst staat?, naar branche, %

14% van het totaal aantal respondenten (panel en open link samen)

Enkele van de ervaren nadelen in de werksituatie zijn:

- 'Wij worden beperkt in onze bedrijfsvoering.'
- 'De agrarische sector kan nagenoeg niet ontwikkelen en alles lijkt wel bij het "oude" te moeten blijven. Op lange termijn is dat niet goed voor de Beemster.'
- 'Ze willen geen bedrijven in de Beemster maar een groot museum.'
- 'De status vaak wordt gebruikt om ontwikkelingen tegen te gaan. Realiseer je wel dat de agrarische sector het gebied 410 jaar zo onderhouden heeft dat de status werelderfgoed niet in gevaar is. Lijkt me een noodzakelijk aandachtspunt voor de ambtenaren.'

- 'Het bedrijf kan niet vernieuwen omdat daar een vergunning voor nodig is, die niet afgegeven wordt. Wellicht bestaat het bedrijf daardoor over enkele jaren niet meer.'
- 'Heel veel extra eisen bij bouwvergunning.'

4. Inzet gemeente Purmerend en HHNK voor werelderfgoed Droogmakerij de Beemster

De gemeente Purmerend en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) zijn verantwoordelijk voor het behoud en het beheer van het werelderfgoed De Beemster.

In dit hoofdstuk komt aan de orde:

- vindt men dat deze twee organisaties voldoende uitleggen wat de UNESCO status inhoudt
- vindt men dat deze twee organisaties voldoende doen om het werelderfgoed te beschermen.

Uitleg over UNESCO werelderfgoedstatus Droogmakerij de Beemster

Vindt u dat deze organisaties voldoende uitleggen wat de UNESCO status inhoudt en wat het betekent om werelderfgoed te zijn?

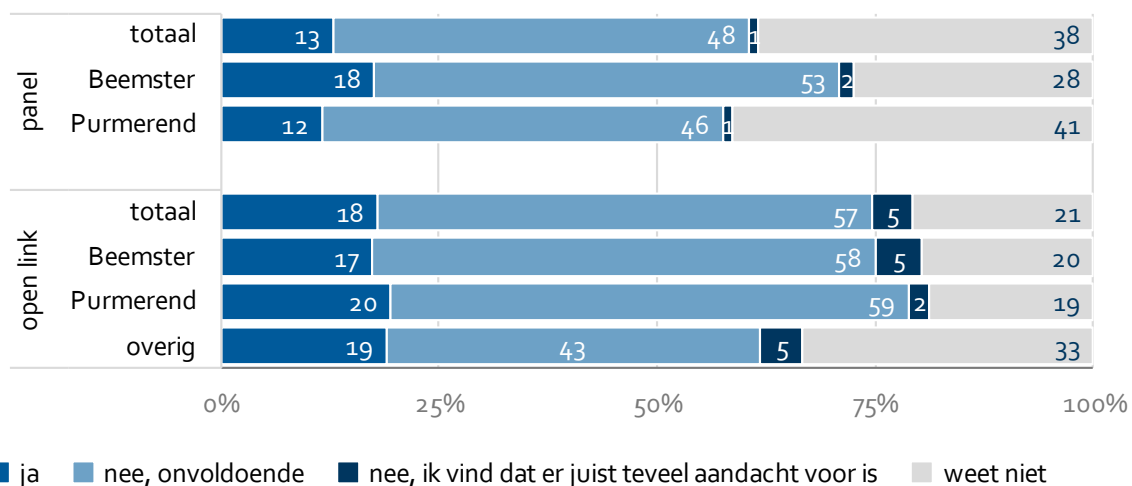
Merendeel vindt dat deze organisaties onvoldoende uitleg geven over werelderfgoedstatus

Panel

De meerderheid (48%) vindt dat de gemeente Purmerend en het HHNK onvoldoende uitleggen wat de UNESCO status inhoudt en wat het betekent om werelderfgoed te zijn. Een veel kleiner percentage van 13% vindt dat zij dit voldoende uitleggen; 1% vindt dat er juist te veel aandacht voor is. Ruim een derde weet het niet.

Beemsterlingen hebben hier vaker een mening over dan Purmerenders. In de Beemster vindt 18% dat er voldoende uitleg is en 53% dat er onvoldoende uitleg is. Voor Purmerend is dit 12% en 46%.

Figuur 4.1. Vindt u dat deze organisaties voldoende uitleggen wat de UNESCO status inhoudt en wat het betekent om werelderfgoed te zijn?, naar gebied en enquête methode, %

Open link

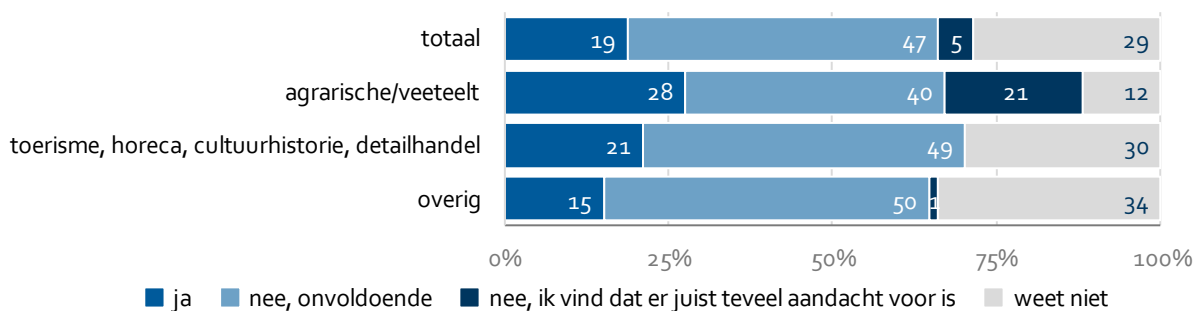
Van de respondenten in de open link-enquête vindt ook een ruime meerderheid (57%) dat de twee organisaties onvoldoende uitleggen wat de UNESCO status inhoudt en wat het betekent om werelderfgoed te zijn. 18% vindt dat zij dit wel voldoende doen. 5% vindt dat er juist teveel aandacht voor UNESCO status is. Tussen Beemster en Purmerend is er in de open link-enquête bijna geen verschil. In de groep 'overig' is vooral het aandeel dat het niet weet groter.

Bedrijven

Selecteren we alleen de respondenten met (ook) een bedrijf en/of de daar werkzame personen, dan valt de agrarische/veeteelt sector op. Van de hier werkzame personen (76 respondenten) vindt een op de vijf (21%) dat de gemeente Purmerend en het HHNK juist te veel aandacht hebben voor het uitleggen van wat het betekent werelderfgoed te zijn. 40% vindt dat ze dit onvoldoende doen en 28% vindt dat het voldoende is.

Als we naar het totaal van bedrijven kijken (359 respondenten), is de beantwoording in grote lijnen gelijk aan die van de inwoners. Noot: de bedrijven (of daar werkzame personen) kunnen gelegen zijn in de Beemster, Purmerend of elders, maar met belang bij de Beemster; de agrarische/veeteelt bedrijven liggen nagenoeg allemaal in de Beemster.

Figuur 4.2. Vindt u dat deze organisaties voldoende uitleggen wat de UNESCO status inhoudt en wat het betekent om werelderfgoed te zijn? selectie bedrijven en/of daar werkzaam, naar branche, %
14% van het totaal aantal respondenten (panel en open link samen)

Bescherming van werelderfgoedstatus van Droogmakerij de Beemster

Vindt u dat deze organisaties voldoende doen om het werelderfgoed te beschermen?

Merendeel weet niet of de twee organisaties de werelderfgoedstatus voldoende beschermen (70%)

Panel

Het merendeel van het panel (70%) weet geen antwoord op de vraag te geven. 17% vindt dat de twee organisaties voldoende doen om het werelderfgoed te beschermen. Een iets kleiner aandeel (11%) vindt dat zij te weinig doen.

In de Beemster heeft men over dit onderwerp vaker een mening dan in Purmerend. Hier vinden meer panelleden dat de twee organisaties te weinig doen om het werelderfgoed te beschermen dan in Purmerend: 23% om 8%.

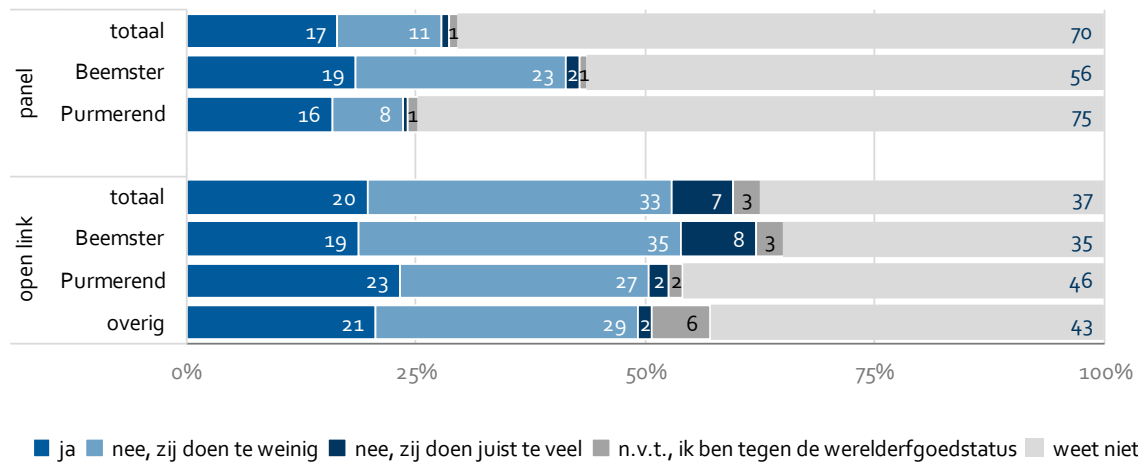
Open link

Respondenten in de open link-enquête weten vaker antwoord op de vraag te geven dan de panelleden. Het aandeel dat vindt dat er onvoldoende gedaan wordt om het werelderfgoed te

beschermen is 33%. Daarentegen vindt 7% dat de twee organisaties te veel doen. 3% is tegen de werelderfgoedstatus in zijn geheel.

In de Beemster is het aandeel dat vindt dat de twee organisaties te weinig doen om het werelderfgoed te beschermen hoger dan in Purmerend: 35% om 27%. Maar ook het aandeel dat vindt dat ze te veel doen is hoger: 8% om 2%.

Figuur 4.3. Vindt u dat deze organisaties voldoende doen om het werelderfgoed te beschermen?, naar gebied en enquêtemethode, %

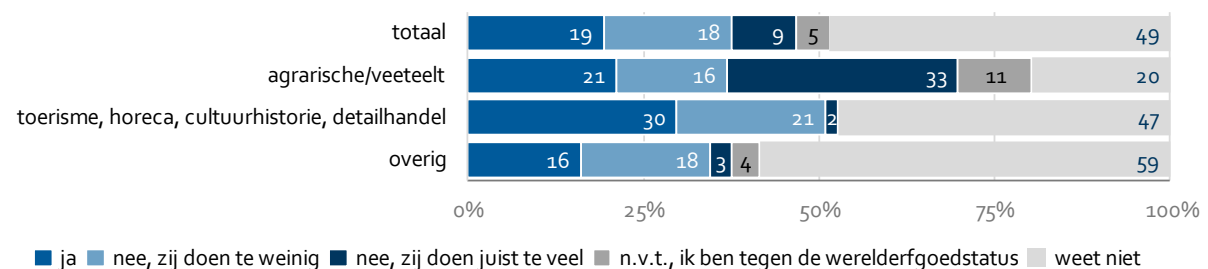
Bedrijven

Selecteren we alleen de bedrijven en/of de daar werkzame personen, dan valt nogmaals de agrarische/veeteelt sector op. Van de hier werkzame personen (76 respondenten) vindt een derde deel (33%) dat de gemeente en het HHNK te veel doen om het werelderfgoed te beschermen. 11% is sowieso tegen de werelderfgoedstatus. Een op de vijf (21%) vindt dat de twee organisaties voldoende doen; iets minder (16%) vindt dat zij te weinig doen om het werelderfgoed te beschermen.

Als we naar de bedrijven als totaal kijken (359 respondenten) dan vindt 19% dat de twee organisaties voldoende doen om het werelderfgoed te beschermen. 18% vindt dat ze te weinig doen en 9% vindt dat zij juist teveel doen. 5% is tegen de werelderfgoedstatus. Noot: de bedrijven kunnen gelegen zijn in de Beemster, Purmerend of elders, maar met belang bij de Beemster; de agrarische/veeteelt bedrijven liggen nagenoeg allemaal in de Beemster.

Figuur 4.4. Vindt u dat deze organisaties voldoende doen om het werelderfgoed te beschermen?, selectie bedrijven en/of daar werkzaam, naar branche, %

14% van het totaal aantal respondenten (panel en open link samen)

Bezoekadres

Purmersteenweg 42
1441 DM Purmerend

Postadres

Postbus 15
1440 AA Purmerend

Telefoon & e-mail

(0299) 452 452

info@purmerend.nl

purmerend.nl